

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE**

pentru ratificarea Memorandumului de înțelegere între Guvernul Regatului Belgiei, Guvernul Republicii Cehia, Ministerul Apărării al Regatului Danemarcei, Ministerul Federal al Apărării al Republicii Federale Germania, Guvernul Greciei, Ministerul Apărării al Ungariei, Ministerul Apărării al Republicii Italiene, Guvernul Marelui Ducat al Luxemburgului, Guvernul Regatului Țărilor de Jos, Ministerul Apărării al Regatului Norvegiei, Guvernul Republicii Polonia, Guvernul Portugaliei, Ministerul Apărării Naționale al României, Ministerul Apărării al Regatului Spaniei, Guvernul Republicii Turcia, Guvernul Marii Britanii și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind revizuirea Memorandumului de înțelegere pentru operații și sprijin (O&S) al Forței NATO de Avertizare Timpurie și Control (NAEW&C), așa cum a fost revizuit la 27 martie 2003 (titlu scurt: a 2-a revizuire a NAEW&C Force MOU O&S), semnat de partea română la București, la 14 iunie 2023

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. – Se ratifică Memorandumul de înțelegere între Guvernul Regatului Belgiei, Guvernul Republicii Cehia, Ministerul Apărării al Regatului Danemarcei, Ministerul Federal al Apărării al Republicii Federale Germania, Guvernul Greciei, Ministerul Apărării al Ungariei, Ministerul Apărării al Republicii Italiene, Guvernul Marelui Ducat al Luxemburgului, Guvernul Regatului Țărilor de Jos, Ministerul Apărării al Regatului Norvegiei, Guvernul Republicii Polonia, Guvernul Portugaliei, Ministerul Apărării Naționale al României, Ministerul Apărării al Regatului Spaniei, Guvernul Republicii Turcia, Guvernul Marii Britanii și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind revizuirea Memorandumului de înțelegere pentru operații și sprijin (O&S) al Forței NATO de Avertizare Timpurie și Control (NAEW&C), așa cum a fost revizuit la 27 martie 2003 (titlu scurt: a 2-a revizuire a NAEW&C Force MOU O&S), semnat de partea română la București, la 14 iunie 2023.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

București,
Nr.

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Memorandumului de înțelegere între Guvernul Regatului Belgiei, Guvernul Republicii Cehia, Ministerul Apărării al Regatului Danemarcei, Ministerul Federal al Apărării al Republicii Federale Germania, Guvernul Greciei, Ministerul Apărării al Ungariei, Ministerul Apărării al Republicii Italiene, Guvernul Marelui Ducat al Luxemburgului, Guvernul Regatului Țărilor de Jos, Ministerul Apărării al Regatului Norvegiei, Guvernul Republicii Polonia, Guvernul Portugaliei, Ministerul Apărării Naționale al României, Ministerul Apărării al Regatului Spaniei, Guvernul Republicii Turcia, Guvernul Marii Britanii și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind revizuirea Memorandumului de înțelegere pentru operații și sprijin (O&S) al Forței NATO de Avertizare Timpurie și Control (NAEW&C), așa cum a fost revizuit la 27 martie 2003 (titlu scurt: a 2-a revizuire a NAEW&C Force MOU O&S), semnat de partea română la București, la 14 iunie 2023

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ este inițiat de către Ministerul Apărării Naționale, în vederea ratificării Memorandumului de înțelegere între Guvernul Regatului Belgiei, Guvernul Republicii Cehia, Ministerul Apărării al Regatului Danemarcei, Ministerul Federal al Apărării al Republicii Federale Germania, Guvernul Greciei, Ministerul Apărării al Ungariei, Ministerul Apărării al Republicii Italiene, Guvernul Marelui Ducat al Luxemburgului, Guvernul Regatului Țărilor de Jos, Ministerul Apărării al Regatului Norvegiei, Guvernul Republicii Polonia, Guvernul Portugaliei, Ministerul Apărării Naționale al României, Ministerul Apărării al Regatului Spaniei, Guvernul Republicii Turcia, Guvernul Marii Britanii și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind revizuirea Memorandumului de înțelegere pentru operații și sprijin (O&S) al Forței NATO de Avertizare Timpurie și Control (NAEW&C), așa cum a fost revizuit la 27 martie 2003 (titlu scurt: a 2-a revizuire a NAEW&C Force MOU O&S), semnat de partea română la București, la 14 iunie 2023, conform prevederilor art. 19 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 590/2003 privind tratatele*.

2.2. Descrierea situației actuale

Autoritățile militare ale Organizației Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) au decis, în anul 1978, înființarea unei capabilități aeropurtate de avertizare timpurie și control (Airborne Early Warning and Control/AEW&C), ca nevoie de adaptare permanentă la mediul de securitate internațional, cât și la noile tehnologii militare, ce au implicații asupra necesităților de apărare ale Aliaților. Capabilitatea evocată a fost creată cu scopul de a spori capacitatea de detecție a sistemelor terestre de radar, prin adăugarea unor mijloace de supraveghere și avertizare complementare.

În decembrie 1978, a fost semnată, de către miniștrii apărării, prima versiune a memorandumului multilateral de înțelegere, cu scopul de a achiziționa în comun o variantă a sistemului US E-3 al NATO. Acest sistem, precum și sistemul Aeropurtat de Avertizare Timpurie (AEW), asigurat de către Marea Britanie, au fost dezvoltate în vederea îndeplinirii cerinței privind capabilitatea Aeropurtată NATO de Avertizare Timpurie și Control (NAEW&C), fiind astfel creat Programul NAEW&C. Totodată, Aliații au agreeat ca Forța NAEW&C să fie condusă și sprijinită de către un singur Comandant, subordonat Comandanților Strategici.

Subsecvent, a fost creată Organizația NATO de Producție și Logistică (NAPMO), cu rolul de a implementa Programul NAEW&C. NAPMO este o organizație a NATO înființată în conformitate cu Acordul de la Ottawa din anul 1951 privind statutul NATO, al reprezentanților naționali și al personalului internațional și este direct responsabilă în fața Consiliului Atlanticului de Nord pentru toate aspectele legate de Programul NAEW&C. Organismul executiv prin care NAPMO asigură managementul Programului este Agenția pentru Managementul Programului NAEW&C (NAPMA).

Forța NAEW&C a fost utilizată în România în vederea organizării unor evenimente politice de nivel înalt, precum Summit-ul NATO din 2008, desfășurat la București, cât și în contextul misiunilor de instrucție și antrenament în comun cu forțele naționale de poliție aeriană. Tot în acest context, poate fi

menționat și faptul că, pe timpul desfășurării Summit-ului Uniunii Europene de la Sibiu, din mai 2019, spațiul aerian a fost supravegheat de o aeronavă E-3A, în cooperare cu forțele aeriene naționale. Aceste misiuni relevă importanța operațională a acestei capabilități, precum și necesitatea menținerii calității României de participant la Programul NAEW&C.

Începând cu anul 2014, prin raportare la situația regională de securitate, importanța participării în cadrul Programului NAEW&C a sporit. Astfel, în spațiul aerian al României au fost efectuate misiuni de către aeronavele E-3A, în vederea consolidării securității din zona estică a Europei. Evenimentele din 2014 au reprezentat momentul declanșator al acestor misiuni, însă ele au continuat să se desfășoare în spațiul aerian al națiunilor aflate pe flancul estic al NATO, ca o componentă a efortului comun de întărire a apărării.

Având în vedere situația actuală de securitate, continuarea participării în cadrul Programului NAEW&C este cu atât mai importantă. În acest mod, România își confirmă, încă o dată, angajamentul față de principiile Tratatului Atlanticului de Nord, precum și faptul că este un partener credibil în regiunea estică a Europei.

Din punct de vedere juridic, participarea Guvernului României la Programul NAEW&C a fost condiționată de aderarea la cele două documente de bază ale Programului, respectiv memorandumul multilateral de înțelegere privind Programul comun NATO E-3A, semnat la 6 decembrie 1978, completat la 10 decembrie 1990, amendat la 13 august 1997 și Memorandumul de înțelegere pentru operații și sprijin al Forței Aeropurtate a NATO de Avertizare Timpurie și Control, semnat la 26 septembrie 1984 și revizuit la 27 martie 2003.

Cu toate acestea, dinamismul ce caracterizează mediul politico-militar internațional reclamă revizuirea anumitor documente internaționale, pentru a reflecta cu acuratețe situația de securitate actuală și pentru a implementa mecanismele necesare asigurării păcii și securității în spațiul euro-atlantic.

Astfel, ca urmare a consultărilor cu statele partenere, Comitetul Director al NAPMO (BOD), în reuniunea din 21-22 iunie 2022, a aprobat textul pentru a doua revizuire a MOU O&S. Documentul reflectă schimbările apărute la nivelul Structurii de Comandă a NATO, cele din structura Forței NAEW&C, precum și extinderea participării la Operații și Sprijin NAEW&C. Totodată, reflectă retragerea participării Canadei la Programul NAEW&C și încorporează schimbările petrecute în procesul de management al aeronavigabilității și configurației.

Negocierea memorandumului de înțelegere s-a desfășurat în temeiul Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 68 din 20 aprilie 2016.

În urma analizării textului, astfel cum a rezultat în varianta sa finală, în iunie 2022, de către structurile responsabile din cadrul Ministerului Apărării Naționale, acesta a fost considerat acceptabil pentru partea română.

În baza Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 73 din 10 mai 2023, în data de 14 iunie 2023, ministrul apărării naționale a semnat cea de-a 2-a revizuire a NAEW&C Force MOU O&S.

În vederea inițierii procedurii naționale de intrare în vigoare a documentului internațional a fost, mai întâi, necesară semnarea acestuia și de către reprezentanții celorlalți participanți la inițiativă. În august 2025, NAPMA a comunicat că memorandumul de înțelegere a fost semnat de către toate statele participante.

Proiectul de memorandum de înțelegere conține dispoziții referitoare la definiții, acronime, scop și domeniu de aplicare, forță și baze, aspecte juridice privind forța, comandă și control, operații, sprijin în bază, sprijin logistic, principii și proceduri financiare, managementul configurației, beneficii industriale, schimb de informații tehnice, drepturi ale utilizatorului și protecția informațiilor tehnice, securitate, modernizare, soluționarea disputelor, intrare în vigoare, amendare și retragere.

Memorandumul de înțelegere nu conține prevederi contrare legislației române și nu contravine obligațiilor și angajamentelor asumate prin alte documente internaționale.

2.3. Schimbări preconizate

Necesitatea încheierii memorandumului de înțelegere a rezultat ca urmare a modificărilor apărute la nivelul Structurii de Comandă a NATO, cu precădere cele din structura Forței NAEW&C, documentul fiind actualizat pentru a putea reflecta actuala structură, dar și pentru a putea cuprinde extinderea participării la Operații și Sprijin NAEW&C.

De asemenea, un alt scop al modificării memorandumului de înțelegere a fost și acela de a specifica termenii și aranjamentele conform cărora Forța NAEW & C va fi întrebuințată în sprijinul misiunilor.

Precizăm că, din punct de vedere financiar, cota României nu a suferit modificări.
2.4. Alte informații Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ Prezentul proiect de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.2. Impactul social Prezentul proiect de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului Prezentul proiect de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.4. Impactul macroeconomic Prezentul proiect de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici Prezentul proiect de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat Prezentul proiect de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri Prezentul proiect de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător Prezentul proiect de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării Prezentul proiect de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile Prezentul proiect de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.9. Alte informații: Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
	2026	2027	2028	2029	2030	
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						

b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul.						
4.8. Alte informații: Nu este cazul.						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: Nu este cazul.
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE Prezentul proiect de act normativ nu transpune legislația comunitară și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE Prezentul proiect de act normativ nu transpune legislația comunitară și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6. Alte informații: Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a**Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ**

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul.
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul.
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Nu este cazul.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Nu este cazul.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ: este necesar avizul; b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării: nu este cazul; c) Consiliul Economic și Social: nu este cazul; d) Consiliul Concurenței: nu este cazul; e) Curtea de Conturi: nu este cazul.
6.6. Alte informații: Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a**Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ**

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ Au fost respectate dispozițiile art. 7 alin. (4) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare și ale art. 39 alin. (1) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele. a) proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Apărării Naționale la data de _____; b) recomandările scrise s-au putut transmite în termen de 10 zile calendaristice de la publicarea pe site-ul Ministerului Apărării Naționale.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a**Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ**

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Nu este cazul.
8.2. Alte informații: Nu au fost identificate.

În scopul celor prezentate, a fost inițiat proiectul de Lege pentru ratificarea Memorandumului de înțelegere între Guvernul Regatului Belgiei, Guvernul Republicii Cehia, Ministerul Apărării al Regatului Danemarcei, Ministerul Federal al Apărării al Republicii Federale Germania, Guvernul Greciei, Ministerul Apărării al Ungariei, Ministerul Apărării al Republicii Italiene, Guvernul Marelui Ducat al Luxemburgului, Guvernul Regatului Țărilor de Jos, Ministerul Apărării al Regatului Norvegiei, Guvernul Republicii Polonia, Guvernul Portugaliei, Ministerul Apărării Naționale al României, Ministerul Apărării al Regatului Spaniei, Guvernul Republicii Turcia, Guvernul Marii Britanii și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind revizuirea Memorandumului de înțelegere pentru operații și sprijin (O&S) al Forței NATO de Avertizare Timpurie și Control (NAEW&C), așa cum a fost revizuit la 27 martie 2003 (titlu scurt: a 2-a revizuire a NAEW&C Force MOU O&S) semnat de partea română la București, la 14 iunie 2023.

VICEPRIM-MINISTRU
MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

RADU-DINEL MIRUȚĂ

În scopul celor prezentate, a fost inițiat proiectul de Lege pentru ratificarea Memorandumului de înțelegere între Guvernul Regatului Belgiei, Guvernul Republicii Cehia, Ministerul Apărării al Regatului Danemarcei, Ministerul Federal al Apărării al Republicii Federale Germania, Guvernul Greciei, Ministerul Apărării al Ungariei, Ministerul Apărării al Republicii Italiene, Guvernul Marelui Ducat al Luxemburgului, Guvernul Regatului Țărilor de Jos, Ministerul Apărării al Regatului Norvegiei, Guvernul Republicii Polonia, Guvernul Portugaliei, Ministerul Apărării Naționale al României, Ministerul Apărării al Regatului Spaniei, Guvernul Republicii Turcia, Guvernul Marii Britanii și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind revizuirea Memorandumului de înțelegere pentru operații și sprijin (O&S) al Forței NATO de Avertizare Timpurie și Control (NAEW&C), așa cum a fost revizuit la 27 martie 2003 (titlu scurt: a 2-a revizuire a NAEW&C Force MOU O&S) semnat de partea română la București, la 14 iunie 2023.

AVIZĂM FAVORABIL

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

OANA-SILVIA ȚOIU

MINISTRUL FINANTELOR

ALEXANDRU NAZARE

MINISTRUL JUSTIȚIEI

RADU MARINESCU

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE
ÎNTRE
GUVERNUL REGATULUI BELGIEI,
GUVERNUL REPUBLICII CEHIA,
MINISTERULUI APĂRĂRII AL REGATULUI DANEMARCEI,
MINISTERUL FEDERAL AL APĂRĂRII AL REPUBLICII FEDERALE
GERMANIA,
GUVERNUL GRECIEI,
MINISTERUL APĂRĂRII AL UNGARIEI,
MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII ITALIENE,
GUVERNUL MARELUI DUCAT AL LUXEMBURGULUI,
GUVERNUL REGATULUI ȚĂRILOR DE JOS,
MINISTERUL APĂRĂRII AL REGATULUI NORVEGIEI,
GUVERNUL REPUBLICII POLONIA,
GUVERNUL PORTUGALIEI,
MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE AL ROMÂNIEI,
MINISTERUL APĂRĂRII AL REGATULUI SPANIEI,
GUVERNUL REPUBLICII TURCIA,
GUVERNUL MARII BRITANII
ȘI GUVERNUL STATELOR UNITE ALE AMERICII
PRIVIND REVIZUIREA
MEMORANDUMULUI DE ÎNȚELEGERE PENTRU OPERAȚII ȘI SPRIJIN
(O&S) AL FORȚEI NATO DE AVERTIZARE TIMPURIE ȘI CONTROL
(NAEW&C),
AȘA CUM A FOST REVIZUIT LA 27 MARTIE 2003
(TITLU SCURT: A 2-A REVIZUIRE A MOU O&S NAEW&C FORCE)

CUPRINS

SECȚIUNEA	SUBIECT	NR. PAG
	INTRODUCERE	3
SECȚIUNEA I	DEFINIȚII	5
SECȚIUNEA II	ACRONIME	9
SECȚIUNEA III	SCOP ȘI DOMENIU DE APLICARE	12
SECȚIUNEA IV	FORȚĂ ȘI BAZE	13
SECȚIUNEA V	ASPECTE JURIDICE PRIVIND FORȚA	17
SECȚIUNEA VI	COMANDĂ ȘI CONTROL	22
SECȚIUNEA VII	OPERAȚII	24
SECȚIUNEA VIII	SPRIJIN ÎN BAZĂ	27
SECȚIUNEA IX	SPRIJIN LOGISTIC	29
SECȚIUNEA X	PRINCIPII ȘI PROCEDURI FINANCIARE	32
SECȚIUNEA XI	MANAGEMENT AL CONFIGURAȚIEI	36
SECȚIUNEA XII	BENEFICII INDUSTRIALE	38
SECȚIUNEA XIII	SCHIMB DE INFORMAȚII TEHNICE, DREPTURI ALE UTILIZATORULUI ȘI PROTECȚIA INFORMAȚIILOR TEHNICE	39
SECȚIUNEA XIV	SECURITATE	43
SECȚIUNEA XV	MODERNIZARE	44
SECȚIUNEA XVI	SOLUȚIONAREA DISPUTELOR	45
SECȚIUNEA XVII	PREVEDERI GENERALE	45
ANNEX A:	RESPONSABILITĂȚI PRIVIND MANAGEMENTUL NAVIGABILITĂȚII ȘI CONFIGURAȚIEI AERONAVELOR E-3A SENTRY NATO AEW & C	52
ANNEX B:	ELEMENTE DE APROVIZIONARE	56
ANNEX C:	TABEL AL BUGETELOR DE APROVIZIONARE ȘI DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCĂ	59

INTRODUCERE

1. În decembrie 1978, miniștrii apărării au semnat un Memorandum Multilateral de Înțelegere (MMOU) (PO/78/132) în vederea achiziționării în comun a unei variante a Organizației Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) a sistemului US E-3, care, împreună cu sistemul Aeropurtat de Avertizare Timpurie (AEW) asigurat de către Marea Britanie, în cadrul unui concept de forță mixtă, să îndeplinească cerința privind capabilitatea Aeropurtată NATO de Avertizare Timpurie și Control (NAEW&C).
2. În același timp, statele NATO au înființat și au autorizat Organizația NATO de Management al Programului AEW&C (NAPMO), în cadrul NATO, în vederea implementării programului NAEW&C în avantajul statelor NAPMO.
3. Națiunile au agreeat, prin intermediul MMOU, ca forța NAEW&C să fie condusă și sprijinită de către un singur Comandant, subordonat Comandanților Strategici (SCs). Comandantul Suprem al Forțelor Aliate din Europa (SACEUR) a fost desemnat ca Agent Executiv al SCs pe probleme NAEW&C.
4. La data de 17 octombrie 1980, sediul Comandamentului Forței NAEW&C, precum și Componenta NATO E-3A a Forței au fost constituite drept Comandamente militare internaționale¹. La 17 septembrie 1981, urmare a Acordului încheiat între Republica Federală a Germaniei și Comandamentul Suprem al Forțelor Aliate din Europa (SHAPE), Componenta NATO E-3A a primit statutul legal de Comandament internațional al NATO, în conformitate cu Protocolul de la Paris². Ambele entități au fost reorganizate începând cu 1 noiembrie 2015, într-un Comandament Militar Internațional, ca unic succesor, numit HQ NAEW&C Force GK³.
5. Componenta britanică a fost activată pe data de 1 iulie 1992, reprezentând contribuția în natură a Marii Britanii la Forța mixtă.
6. În iunie 1985, Comitetul Director al NAPMO (BOD) a ajuns la un acord privind achiziția unei aeronave de școală/cargo (TCA). La data de 19 ianuarie 1988, Consiliul Nord-Atlantic (NAC) a fost de acord ca termenii și aranjamentele privind operațiunile și sprijinul NATO E-3A să fie în egală măsură aplicabile pentru TCA și să fie în concordanță cu reglementările prezentului MOU pentru Operații și Sprijin al forței NATO NAEW&C, datat la 26 septembrie 1984, revizuit la data de 27 martie 2003, precum și în prezentul document, constând în cea de-a doua revizuire. La data de 22 decembrie 2011, Comitetul Director NAPMO a retras ultimul TCA.
7. Națiunile NAPMO au fost de acord, ulterior, cu programele de modernizare pentru îmbunătățirea capabilităților sistemului NATO E-3A, astfel încât să îndeplinească cerințele operaționale ale SCs. Detaliile programelor de modernizare sunt cuprinse în Addendum-ul la MMOU, care a intrat în vigoare la 7 decembrie 1990, precum și în modificările ulterioare la acesta.
8. Aeronava NATO E-3A a fost înregistrată în Marele Ducat al Luxemburgului, în baza asigurărilor că aeronava Boeing 707 (B-707) deține un tip de certificat emis de Administrația Federală de Aviație a Statelor Unite ale Americii, conform căruia modificările aduse B-707 și de asemenea, și cadrul suplimentar al aeronavei și asamblările subsistemului respectă specificațiile Departamentului de Apărare al Statelor Unite ale Americii și că mentenanța aeronavei NATO E-3A va fi executată în concordanță cu prevederile Ordinelor și Manualelor Tehnice ale Forțelor Aeriene ale Statelor Unite ale Americii.
9. Procesul certificării aeronavigabilității Forțelor Aeriene ale Statelor Unite ale Americii (USAF) a evoluat într-un sistem care este integrat în procesul de operaționalizare, siguranță, adecvare și

¹ S-a activat DPC/R(80)12

² Sub forma unui schimb de scrisori, retroactiv din 01.01.1980.

³ PO(2015)0422. Reorganizarea NATO Airborne Early Warning, 05 august 2015.

eficiență, iar actualmente există o separare a funcțiilor în cadrul USAF, între Autoritatea de Aeronavigabilitate Operațională și Autoritatea de Aeronavigabilitate Tehnică.

10. Subsemnatul, acționând în spiritul Tratatului Atlanticului de Nord, și-a asumat să acționeze în sprijinul operațiilor forțelor NAEW&C sub prevederile menționate în acest MOU, revizuit.

11. Statele NAPMO, în exercitarea drepturilor prevăzute în Carta NAPMO, vor delega autoritățile relevante specificate în prezentul MOU, revizuit.

12. Cu aprobarea Consiliului Nord-Atlantic (NAC) pentru mărirea bugetului pentru operații și sprijin, pe documentul PO(2016)0382-AS1 (INV) - Modalități pentru sporirea participării la NAEW&C, prezentul MOU, așa cum a fost revizuit, urmărește să includă toate statele NATO participante în sprijinirea operațiilor cuprinse în programul NAEW&C. Până în acest moment, și pentru a clarifica rolurile și responsabilitățile statelor NAPMO și a altor state care participă la operații, bugetul comandamentului forțelor NAEW&C GK a fost împărțit în bugetul de achiziții [Budget Code (BC) 162], pentru achiziția unei aeronave AWACS în vederea folosirii de către NATO (acesta fiind finanțat de către statele NAPMO), și bugetul de angajări (BC 163), destinat angajării personalului care deservește flotila AWACS, venit în sprijinul NATO, buget finanțat de toate statele NATO, la care Regatul Unit al Marii Britanii asigură contribuție în natură, iar Franța contribuie în funcție de înțelegerile pre-existente, stabilite prin documentul PO(2016)0382. Suplimentar fondurilor de contribuție, efectele participării sporite au impact și asupra unor alte aspecte ale programului NAEW&C, toate fiind redate în conținutul acestui MOU, așa cum a fost revizuit.

13. Această a doua revizuire: reflectă schimbările apărute la nivelul Structurii de Comandă a NATO, precum și în structura Forței NAEW&C; reflectă extinderea participării la Operații și Sprijin NAEW&C (O&S NAEW&C); încorporează retragerea participării Canadei la Programul NAEW&C și reflectă, totodată, schimbările petrecute în procesul de management al aeronavigabilității și configurației.

Secțiunea I - DEFINIȚII

Controlul Administrativ (ADCON): Conducerea sau exercitarea autorității asupra structurilor subordonate sau a altor organizații în ceea ce privește aspectele administrative, precum managementul personalului, aprovizionare, servicii și alte aspecte care nu sunt incluse în misiunile operaționale ale structurilor subordonate sau ale altor organizații (ADCON: AAP-6).

Siguranța aeriană: NATO definește conceptul de siguranță aeriană astfel: „Starea în care riscurile asociate cu activitatea de zbor, precum și cele asociate cu/sau în sprijinul direct al operării unei aeronave, sunt reduse și controlate la un nivel acceptabil.”

Informație clasificată: Orice informație, respectiv cunoștință, care poate fi comunicată sub orice formă, sau material care necesită protecție împotriva diseminării neautorizate și căreia i-a fost acordat un anumit nivel de clasificare (Ref: C-M(2002)49 – Securitatea în cadrul Organizației Atlanticului de Nord).

COM HQ NAEW&C Force GK⁴: Ofițerul de nivel OF-7 desemnat de autoritățile naționale drept comandant al IMHQ (Comandamentul Forței NAEW&C) și Șeful Corpului NATO (HoNB).

COM NAEW&C Force⁵: Comandantul funcțional al forței NAEW&C, desemnat de către SACEUR, cunoscut drept Comandantul Forței.

Scopuri defensive: Dotarea forțelor armate ale fiecărui stat participant la MoU, întrebuințarea tehnicii respective oriunde în lume, repararea tehnicii și executarea de revizii generale ale acestora, precum și dreptul de a casa tehnica uzată sau care nu se mai întrebuințează.

Componenta E-3A: Aeronavele E-3A NATO (la care se face referire ca “avioanele Componentei E-3A”), personalul, tehnica și facilitățile de la Baza Operațională Principală (MOB), trei FOB și FOL.

Costuri de angajare/ Elemente de angajare: Costuri suportate pentru utilizarea capacităților NAEW&C în sprijinul NATO. Elementele de angajare sunt prezentate în Anexa B și au sunt finanțate de către statele membre NATO prin bugetul de angajare (BC-163), având două națiuni care asigură contribuția în natură.

FOBs/FOL: Bazele operaționale înaintate (FOBs), respectiv poziția operațională înaintată (FOL). FOBs sunt localizate în Aktion (Grecia), Trapani (Italia) și Konya (Turcia), iar o FOL se află în Oerland (Norvegia). Acestea sunt părți ale Componentei E-3A NATO.

Comandamentul forțelor (FHQ): Comandamentul general al forței NAEW&C.

Componenta GBR: Aeronava Componentei britanice, personalul, echipamentul și facilitățile NATO la MOB britanică.

Națiunile gazdă: Națiunile în care sunt dispuse MOBs, FOBs și FOL.

Comandamentul forțelor NAEW&C GK: Un Comandament Militar Internațional (IMHQ) situat în Geilenkirchen, Germania, format din: Comandamentul Forței, Componenta NATO E-3A și MSEC.

Beneficii Industriale (IB): IB reprezintă beneficiile aduse industriilor din statele NAPMO, în raport cu contribuțiile statelor la Program.

Cultură non-punitivă: Obținerea unui echilibru între autoritățile din aviație, justiție și politică. O cultură imparțială a fost definită ca fiind o cultură în care operatorii și alte categorii de personal din prima linie nu sunt pedepsiți pentru acțiunile, omisiunile sau deciziile luate de către

⁴ Același individ își exercită responsabilitățile de COM NAEW&C Force și COM NAEW&C Force GK.

⁵ Același individ își exercită responsabilitățile de COM NAEW&C Force și COM NAEW&C Force GK.

aceștia proporțional cu experiența și pregătirea lor, dar în care neglijența evidentă, încălcările deliberate și acțiunile distructive nu sunt tolerate.

Costurile privind ciclul de funcționare: Suma tuturor costurilor recurente și unice (nerecurente) pe durata întregului ciclu de funcționare a sistemelor de armament NATO E3-A, inclusiv a subsistemelor relevante pentru zbor sau misiuni. Aceasta include, dar nu se limitează la prețul de achiziție, costul de instalare, costurile de operare, mentenanță, sustenabilitate, modernizare și casare.

Baza Operațională Principală (MOB): Desemnează MOB NATO E-3A de la Geilenkirchen, Germania, și este distinctă de Baza Operațională Principală a Componentei britanice.

Centrul de Exploatare a Sistemelor pentru Misiune (MSEC): MSEC răspunde de asigurarea serviciilor tehnice pentru programele industriale standard privind sistemele pentru misiune și sistemele de senzori pentru misiune dispuse la bordul aeronavelor E-3A, de asemenea, privind sistemele E-3A de sprijin la sol, precum și facilitățile tehnice și laboratoarele de testare aferente, dispuse pe locația de dislocare.

Participanți la MOU: Statele NAPMO, ca semnatare ale prezentului MOU, revizuit.

Aeronave NAEW&C: Aeronavele Componente E-3A NATO și britanice, cât și orice avion de transport contractat prin Program.

Forța NAEW&C: Forța operațională NATO compusă din Comandamentul Forței, Componenta E-3A NATO, Componenta britanică și MSEC, numită și Forța.

Tehnică nespecifică: Echipamentul nespecific dispus pe aeronave sau echipamentul care nu face parte din dotarea liniei principale E-3A, dar care se întrebuințează în sprijinul operațiilor sau pentru susținerea aeronavelor de către națiunea gazdă, Componenta E-3A NATO sau MSEC.

Comanda Operațională (OPCOM): Autoritatea atribuită unui comandant pentru stabilirea de misiuni sau sarcini pentru comandanții subordonați, pentru dislocarea unităților, resubordonarea forțelor, precum și menținerea sau delegarea controlului operațional și/sau tactic, pe care comandantul îl consideră necesar. Notă: Nu include responsabilitatea privind administrarea. (OPCOM: AAP-6)

Controlul Operațional (OPCON): Autoritatea delegată unui comandant pentru conducerea forțelor desemnate, astfel încât acesta să poată îndeplini misiuni sau sarcini specifice care sunt, de obicei, limitate de funcție, timp sau locul de dispunere; să disloce unități vizate și să mențină sau să atribuie controlul tactic al acestor unități. Nu include autoritatea de a stabili întrebuințarea separată a unei componente a unității respective. De asemenea, nu include, în sine, controlul administrativ sau logistic. (OPCON: AAP-6)

Participanți: Participanții la MOU plus statele NATO care contribuie la operațiunile programului NAEW&C prin aplicarea PO(2016)0382.

Costuri de furnizare / elemente de furnizare: Costuri asociate direct cu dispunerea capacității NAEW&C. Elementele de furnizare rămân în responsabilitatea statelor NAPMO prin „bugetul de aprovizionare” (Codul bugetar (BC) 162) și sunt identificate în anexa B.

Membri cu drepturi depline: NATO, NAPMO, Participanți la MOU și Comandamentul Forței NAEW&C GK sau o parte din aceștia. Un membru cu drepturi depline poate avea drepturi exclusive sau neexclusive în ceea ce privește informațiile tehnice sau orice alt produs dezvoltat prin efortul de cooperare al E-3A NATO.

Concept Strategic: Conceptul Strategic NATO este un document oficial care subliniază scopul și caracterul eforturilor, precum și sarcinile fundamentale privind securitatea. De asemenea, identifică trăsăturile de bază ale noului mediu de securitate, redă elementele pe care Alianța le abordează în domeniul securității și asigură liniile directoare pentru adaptarea forțelor militare proprii.

Comanda tactică (TACOM): Autoritatea atribuită unui comandant de a desemna sarcini forțelor aflate sub comanda sa, în vederea îndeplinirii misiunilor încredințate de autoritatea superioară. TACOM are o arie de aplicare mai restrânsă decât OPCOM, dar include autoritatea de a delega sau de a păstra TACON.

Control Tactic: TACON reprezintă autoritatea limitată în mod normal la direcția locală detaliată și specifică de mișcare și manevră a forței tactice pentru a îndeplini o sarcină atribuită. TACON nu oferă autoritate organizațională sau administrativă și nici suport pentru responsabilități.

Informații Tehnice: Informațiile tehnice, pachetele de date tehnice, pachetele de date de fabricație, date, software-ul (inclusiv codul sursei și codul obiectului), firmware, hardware, know-how, tehnici, secrete comerciale, drepturi de proprietate intelectuală sau orice informații similare utile pentru producerea unui produs, furnizarea unui serviciu sau derularea unui program.

Sectiunea II - ACRONIME

ACCS – Air Command and Control System

ACO – Allied Command Operations

ADCON – Administrative Control

AEW – Airborne Early Warning System

AOR – Area of Responsibility

ARB – Airworthiness Review Board

AW – Air Worthiness

AWACS – Airborne Warning and Control System (used interchangeably in the vernacular with NAEW&C)

BC – Budget Committee

BOD – Board of Directors

CiK - Contribution in Kind

CM - Configuration Management

CONOPS - Concept of Operations

DLM - Depot Level Maintenance

DOB - Deployed Operating Base

FOB – Forward Operating Base

FOL - Forward Operating Location

FSP - Forward Supply Points

GK - Geilenkirchen

HoNB - Head of NATO Body
IB - Industrial Benefits
LCC - Life Cycle Costs
MC – Military Committee
MMOU – Multilateral Memorandum of Understanding
MOA - Memorandum of Agreement
MOB - Main Operating Base
MOU - Memorandum of Understanding
MSEC – Mission Systems Engineering Centre
MTRP - Mid-Term Resource Plan
NAC - North Atlantic Council
NAEW&C - NATO Airborne Early Warning and Control
NAPMA – NATO AEW&C Programme Management Agency
NAPMO – NATO AEW&C Programme Management Organisation
NATO - North Atlantic Treaty Organization
NAWP - NATO Airworthiness Policy
NFR – NATO Financial Regulations
NFRP – NATO Financial Rules and Procedures
NPE - Non-Peculiar Equipment
NSE – National Support Element
NSIP – NATO Security Investment Programme
NSPA - NATO Support and Procurement Agency
NSPO – NATO Support and Procurement Organisation
OAA - Operational Airworthiness Authority
OPCOM - Operational Command
OPCON - Operational Control
OSS&E - Operational, Safety, Suitability, and Effectiveness
O&M – Operations and Maintenance
O&S - Operations and Support
PE - Peacetime Establishment

POL - Petrol, Oil, Lubricant
RPPB - Resources Policy and Planning Board
SACEUR – Supreme Allied Commander Europe
SC - Strategic Commander
SCCB – Single Configuration Control Board
SHAPE – Supreme Headquarters Allied Powers Europe
SNR - Senior National Representative
SOFA - Status of Force Agreement
SOR - Source of Repair
STANAG – NATO Standardization Agreement
TAA – Technical Airworthiness Authority
TCA - Trainer / Cargo Aircraft

Secțiunea III - SCOP ȘI DOMENIU DE APLICARE

1. Scopul prezentului MOU, așa cum a fost modificat, este de a specifica termenii și aranjamentele conform cărora Forța NAEW&C (denumită în continuare Forța) va fi întrebuințată în sprijinul misiunilor NATO.

2. Contribuția în natură (CiK), aeronavele Componentei britanice sunt plasate sub OPCOM a SACEUR, în conformitate cu Memorandumul de Înțelegere dintre Comandanții superiori NATO și Marea Britanie⁶. Responsabilitatea privind sprijinul pentru Componenta britanică rămâne în atribuția Marii Britanii, și nu va fi abordată în detaliu în prezentul MOU, așa cum a fost revizuit, decât în măsura în care poate avea implicații financiare pentru Forță.

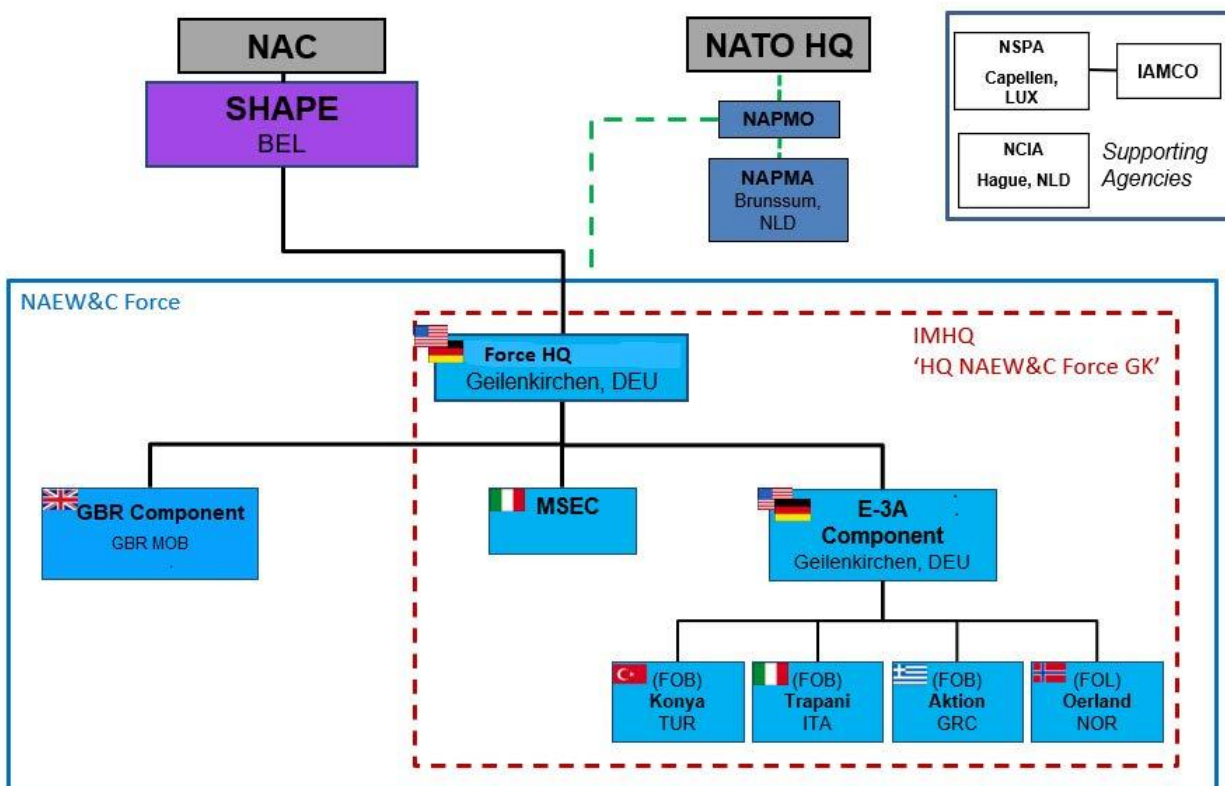
Secțiunea IV - FORȚA ȘI BAZELE

1. Forța cuprinde următoarele elemente principale, așa cum sunt prezentate în Figura 1:
 - a. Comandamentul Forței (Force HQ);
 - b. Componenta E-3A;
 - c. Componenta britanică și
 - d. Centrul de Exploatare a Sistemelor pentru Misiune (MSEC).

⁶ MOU între Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Comandanții Superiori, privind integrarea Sistemului Aeropurtat de Avertizare Timpurie de la bordul avioanelor britanice E-3D în Forța Mixtă Aeropurtată de Avertizare Timpurie NATO, care a intrat în vigoare la 1 noiembrie 1989.

2. În scopuri organizaționale, Comandamentul Forței, Componenta E-3A (inclusiv 3 FOB și FOL) și MSEC formează un singur Comandament Militar Internațional, cunoscut ca HQ NAEW&C Force GK. Comandantul Forței este, de asemenea, Comandantul Comandamentelor Militare Internaționale (HQ NAEW&C Force GK), precum și șeful structurii NATO (Head of NATO Body)⁷.

Figura 1:

3. Roluri și responsabilități ale Forței:

a. COM NAEW&C Force, în rolul său de Furnizor de forță, va oferi comandanților operaționali un sistem Aeropurtat de Avertizare Timpurie și Control, multinațional și interoperabil. Comandamentul Forței va asigura pentru Componentele E-3A și britanică sprijinul cu resurse și îndrumări oferite de statele NAPMO.

b. Comandamentul Forței este responsabil pentru guvernarea generală a Forței și dezvoltarea, promulgarea și aplicarea politicilor, reglementărilor și standardelor Forței legate de funcționarea forței NAEW&C. De asemenea, este responsabil pentru operarea și susținerea sistemului de arme E-3A NATO.

c. Comandantul Componentei E-3A este responsabil pentru întreținerea pregătirii tuturor elementelor Componentei E-3A NATO pentru a sprijini operațional utilizarea aeronavelor NATO E-3A Airborne Warning and Control System (AWACS) în conformitate cu indicațiile oferite de

⁷ Șeful structurii NATO are rolul de a supraveghea îndeplinirea sarcinilor și responsabilităților în concordanță cu Regulamentul NATO pentru personalul civil.

SACEUR prin Comandantul operațional relevant. Comandantul operațional este responsabil în fața Comandantului Forței pentru gestionarea și controlul tuturor resurselor Componentei E-3A NATO, inclusiv personal, aeronave, facilități, bunuri și echipamente alocate Bazei operaționale principale, cât și FOBs și FOL, atribuite Componentei E-3A NATO în acorduri oficiale. Comandantul Componentei E-3A acționează totodată în numele Comandantului Forței care execută autoritatea delegată, în calitate de Comandant al Bazei operaționale principale (MOB) din Geilenkirchen. Ca parte a delegării sale, în calitate de Comandant al MOB Geilenkirchen, în baza unor acorduri separate, Comandantul Componentei E-3A NATO exercită, de asemenea, controlul asupra tuturor facilităților FOB/FOL dedicate componentei E-3A.

d. Comandantul Componentei britanice este responsabil pentru menținerea pregătirii tuturor elementelor din Componenta pe care o conduce, pentru a sprijini dislocarea Componentei conform indicațiilor SACEUR prin Comandantul operațional relevant.

e. MSEC este responsabil pentru asigurarea serviciilor tehnice pentru programele industriale standard privind sistemele pentru misiune și pentru sistemele de senzori pentru misiune, dispuse la bordul aeronavei E-3A NATO, cât și pentru sistemele de sprijin la sol și pentru facilitățile tehnice și laboratoare de testare aferente, dispuse pe locația de dislocare.

4. Încadrarea personalului

a. Posturile pentru personalul civil internațional NATO la HQ NAEW&C Force GK vor fi scoase la concurs pentru cetățenii din statele NATO, în conformitate cu Regulamentul NATO privind personalul civil.

b. Toate posturile pentru personalul militar sunt, în principiu, deschise pentru toate statele care au aderat la aranjamentele extinse de O&S, cu excepția acelor poziții identificate în Apendicele 4 al PO(2016)0382, care sunt limitate la statele NAPMO din cauza, de exemplu, a problemelor tehnice de aeronavigație, răspundere sau drepturi de proprietate intelectuală. Durata detașării pentru personalul militar va fi de patru ani, cu un minim de trei ani, după completarea cu succes a instruirii pentru conversie. Costurile aferente personalului militar vor fi suportate de către statul trimitător.

c. Statele care asigură personal militar autorizează Comandantul HQ NAEW&C Force GK și personalul Comandamentului să exercite comanda funcțională și controlul asupra subordonaților din toate națiunile. În conformitate cu Secțiunea VI - Comandă și Control, din prezentul MOU, revizuit, statele vor instrui personalul propriu desemnat sau atașat la HQ-ul NAEW&C sau la Componenta E-3A să respecte comenzile și instrucțiunile ierarhice, indiferent de naționalitatea superiorului care le emite.

(1) Cu excepția dispozițiilor funcționale de comandă și control, comanda personalului militar repartizat sau atașat Forței rămâne în responsabilitatea statului trimitător.

(2) Posturile de personal militare se gestionează în conformitate cu prevederile AAP-16(D) și directivele ACO.

d. Pentru a facilita contactul dintre contingentele naționale și Comandantul HQ NAEW&C Force GK, statele vor desemna Reprezentanți Naționali Seniori (SNR) și/sau comandanți ai Elementelor Naționale de Sprijin (NSE), care lucrează în MOB. Cheltuielile legate în mod direct de funcțiile de SNR și NSE, precum și costurile furnizării de sprijin național pentru personalul militar

desemnat în cadrul Forței sunt în responsabilitatea statului respectiv. Se va reține că excepțiile, precum cea referitoare la examinarea fizică a personalului de zbor eligibil, vor fi specificate în directivele NATO.

5. Baza aeriană din Geilenkirchen și facilitățile aferente, care au fost puse la dispoziția NATO prin acorduri separate între Republica Federală Germania și NATO, vor rămâne la dispoziția NATO, atât timp cât NATO solicită întrebuințarea bazei și a facilităților pentru Forță.⁸

6. FOBs/FOL și facilitățile aferente, inclusiv piste și căile de rulare, care au fost puse la dispoziția NATO prin acorduri separate între națiunile gazdă în cauză și NATO, vor rămâne disponibile pentru NATO, atât timp cât NATO le solicită pentru a fi întrebuințate pentru Forță.⁹

Secțiunea V - ASPECTE JURIDICE PRIVIND FORȚA

1. Statutul Forței

a. HQ NAEW&C Force GK, așa cum este definit în paragraful 2 din Secțiunea IV – Forțe și Baze, în prezentul MOU, revizuit, este un Comandament Militar Internațional NATO, constituit legal în conformitate cu Protocolul din 1952 privind statutul Comandamentelor Militare Internaționale, elaborat pe baza Tratatului Atlanticului de Nord - Protocolul de la Paris, semnat la Paris, la 28 august 1952, precum și cu oricare alte acorduri bilaterale care completează Protocolul de la Paris și Acordul dintre Republica Federală Germania și SHAPE, semnat la 17 septembrie 1981. Statutul personalului militar și civil al HQ NAEW&C Force GK, precum și al dependenților acestora, este guvernat de Protocolul de la Paris, NATO SOFA și acordurile suplimentare aplicabile, încheiate cu țara gazdă în cauză.

b. Componenta britanică este o entitate militară a Marii Britanii alocată NATO ca parte a Forței NAEW&C, sub OPCOM a SACEUR, cu TACOM delegat la COM NAEW&C Force, conform definițiilor din MOU între Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Comandanții Superioari NATO privind integrarea Sistemului de avertizare timpurie E-3D din Regatul Unit în NATO Airborne Early Warning Mixed Force, semnat la 1 noiembrie 1989.

2. Drepturi asupra proprietăților forței

a. Orice bunuri, cu excepția terenurilor, clădirilor și instalațiilor fixe, dobândite în cadrul Programului de colaborare E-3A NATO, la care se face referire în MMOU, cu contribuții naționale privind programul sau fondurile autorizate de un comitet NATO, vor fi deținute de NATO. Cu toate acestea, NAPMO își va exercita toate drepturile de care beneficiază și NATO.

b. Clădirile și instalațiile fixe finanțate sau puse la dispoziția NATO de către participanții la MOU, altele decât piste și căile de rulare de la FOBs și FOL, vor face obiectul dreptului de folosință exclusivă de către Forță. Procesele de planificare derulate de statele gazdă ale Bazelor Operaționale de Dislocare (DOBs) în legătură cu NAEW&C vor fi analizate și coordonate cu SHAPE.

⁸ MOA între Ministerul Federal al Apărării din Germania și NAMPO privind Activarea pe MOB pentru Componenta NATO E-3A, la 25 martie 1982.

⁹ În prezent, nu există un aranjament pentru ca aeronavele Componentei britanice să acționeze din FOB Konya.

c. Orice bunuri, cu excepția terenurilor, clădirilor și instalațiilor fixe, dobândite prin fondurile Elementului de Angajare vor intra în proprietatea NATO, iar SHAPE, respectiv NCIA în ceea ce privește tehnica CIS procurată prin NCIA, vor exercita toate drepturile de care se bucură NATO în materie. Proprietatea dobândită anterior extinderii aranjamentelor O&S va continua să fie reglementată de aranjamentele NAPMO O&S în vigoare. Aceste proprietăți vor fi scoase din înzestrare în conformitate cu procedurile NATO aplicabile.

3. Însemnele și înregistrarea aeronavei

a. Aeronavele E-3A NATO vor fi inscripționate și înregistrate conform legilor și reglementărilor Marelui Ducat al Luxemburgului și vor purta emblema NATO.

b. Aeronavele Componentei britanice vor purta însemnul specific aeronavelor militare ale Marii Britanii și pot purta emblema NATO.

4. Scoaterea din înzestrare a bunurilor Fortei

Bunurile la care se face referire în paragraful 2 din prezenta Secțiune vor fi scoase din înzestrare în conformitate cu procedurile NATO aplicabile.

5. Pretenții

a. Toate pretențiile vor fi analizate și plătite în conformitate cu NATO SOFA, PfP SOFA, Protocolul de la Paris și alte protocoale adiționale, în măsura în care sunt aplicabile și corespunzătoare.

b. Pretențiile referitoare la elementele de furnizare

(1) Toate pretențiile care decurg din activități legate de elementele de furnizare vor fi analizate în conformitate cu articolul VIII, paragraful 5 din NATO SOFA și articolele IV și VI din Protocolul de la Paris.

(2) În sensul subparagrafului 5.b.(3) din prezenta Secțiune, „statul gazdă” responsabil de soluționarea și plata pretențiilor va fi statul în care apare respectiva pretenție. Obligația impusă unui „stat trimițător” va incumba HQ NAEW&C Force GK.

(3) Costul pentru plata pretențiilor scadente conform paragrafului 3, articolul VI din Protocolul de la Paris și paragraful 5, articolul VIII din NATO SOFA, va fi împărțit între statul gazdă și cel trimițător, în conformitate cu subparagraful 5.e.(i) al articolului VIII din NATO SOFA.

(4) Cota statului trimițător din costurile pentru plata pretențiilor este stabilită conform paragrafului 5.b.(1) din prezenta Secțiune și va fi finanțată în conformitate cu formula de repartizare a costurilor O&S, din bugetul de achiziții cuprinse în Secțiunea X a prezentului MOU, revizuit.

c. Pretențiile referitoare la elementele de angajare. Toți participanții vor împărți răspunderea și costurile de soluționare a acțiunilor și/sau pretențiilor care pot rezulta din activitățile HQ NAEW&C Force GK, cu următoarele precizări:

(1) Pretențiile rezultate în urma activităților desfășurate de NAEW&C Force GK pe teritoriul unui stat NATO vor fi compensate în conformitate cu articolul VIII din NATO SOFA și cu Protocolul de la Paris.

(a) În sensul subparagrafului 5.c.(1)(b) din prezenta secțiune, „statul gazdă” responsabil pentru soluționarea și plata unor astfel de pretenții, va fi statul în care a apărut pretenția. Obligația impusă „statului expeditor” va incumba HQ NAEW&C Force GK.

(b) Costul suportat pentru plata pretențiilor exigibile conform paragrafului 3, articolul VI din Protocolul de la Paris și paragraful 5, articolul VIII al NATO SOFA va fi împărțit între statul gazdă și statul trimițător în conformitate cu subparagraful 5.e.(i) din articolul VIII al NATO SOFA.

(c) Cota statului trimițător din costul plății pretențiilor, calculată în conformitate cu paragraful 5.c.(1) din prezenta Secțiune, va fi suportată în conformitate cu formula de repartizare a costurilor pentru O&S a bugetului pentru angajări, cuprinsă în Secțiunea X a prezentului MOU, revizuit¹⁰.

(d) Pretențiile care intră în domeniul de aplicare al paragrafului 6 sau 7 al articolului VIII din NATO SOFA și articolul VI, paragraful 3 din Protocolul de la Paris, precum cereri de despăgubire care decurg din activitățile angajaților HQ NAEW&C Force GK, vor fi soluționate în conformitate cu aceste prevederi și cele de la subparagraful (d) al articolului IV din Protocolul de la Paris. Pretențiile pentru care HQ NAEW&C Force GK își asumă responsabilitatea vor fi suportate în conformitate cu formula de repartizare a costurilor din bugetul pentru angajări cuprins în Secțiunea X a prezentului MOU, revizuit.

(2) Pretențiile survenite în urma accidentelor de aviație ale Componentei E-3A NATO vor fi gestionate de către toți participanții, cu excepția cazului în care pretenția poate fi atribuită furnizorului aeronavei, caz în care participanții la MOU vor soluționa pretenția în conformitate cu paragraful 5.b al acestei Secțiuni.

(a) În cazul unei dispute între participanți și participanții la MOU cu privire la o pretenție datorată furnizorului de capacitate, Consiliul Nord-Atlantic va decide, pe baza avizului unui Comitet de Pretenții, cu privire la răspunderea suportată fie de către participanți, fie de către participanții la MOU.

(b) În cazul pretențiilor care decurg din accidente de aviație ale Componentei E-3A pe teritoriul unui stat NATO, și în cazul în care partea ce trebuie acoperită de către statul gazdă depășește estimarea contribuției sale la Bugetul Estimat pentru Elementele pentru Angajare, aferent anului în curs, suma care depășește contribuția va fi suportată de către participanți în conformitate cu formula de repartizare a costurilor a Bugetului pentru angajări prevăzut în Secțiunea X a prezentului MOU, revizuit. În consecință, în astfel de cazuri nu sunt aplicabile prevederile articolului VIII, subparagrafele 5.f al NATO SOFA.

d. Pretențiile legate de activitatea Componentei britanice.

Toate pretențiile referitoare la activitatea Componentei britanice vor fi soluționate de către Marea Britanie. Pretențiile care apar în urma desfășurării de operațiuni de către Componenta britanică pe teritoriul unui stat NATO sau PfP vor fi soluționate în conformitate cu articolul VIII din NATO SOFA sau NATO SOFA (PfP), funcție de aplicabilitate. În contextul unor astfel de pretenții, statul trimițător va fi Regatul Unit, iar statul gazdă este acela în care apare pretenția.

¹⁰ Formula include Marea Britanie pentru pretențiile care decurg din activitățile Cartierului General al Forței; formula nu include Marea Britanie pentru toate celelalte cereri (PO(2016)0382).

6. Survolul

a. Toți participanții vor asigura facilitățile specificate în procedurile NATO aplicabile. Aeronavele NAEW&C Force vor avea dreptul de a executa survoluri, aterizări și decolări de/pe teritoriul Participanților, respectând, pe timp de pace, reglementările publice de control al traficului aerian, legislația internațională privind traficul aerian, precum și alte acorduri specifice pentru mișcarea aeronavelor NAEW&C Force, iar pe timpul conflictelor armate, oricare prevederi aplicabile. Fără a aduce prejudicii reglementărilor de trafic stabilite prin prevederile de drept internațional, niciun centru regional de informare asupra zborurilor nu va împiedica mișcările și operațiile executate cu aeronavele NAEW&C Force în spațiul aerian internațional.

b. Toți participanții vor scuti aeronava NAEW&C de orice taxă de rută sau cost de aterizare pentru serviciile prestate în sprijinul operațiilor pe care le desfășoară, atât pe timp de pace cât și pe timp de criză. Statele au responsabilitatea de a se asigura că această scutire este în conformitate cu obligațiile și reglementările internaționale la care NATO este supus, și că legislațiile naționale ale acestora sunt adaptate corespunzător.

c. Când este necesar, drepturile de survol și/sau autorizațiile diplomatice pentru statele NATO care nu sunt participante și pentru statele și teritoriile ne-membre NATO, vor fi obținute de autoritățile NATO sau naționale corespunzătoare.

7. Taxe, taxe vamale și restricții cantitative

a. Participanții la MOU recunosc că este în interesul lor reciproc ca activitățile Forței să fie cât mai eficiente cu puțință din punct de vedere al costurilor, iar cheltuielile, proprietățile și activitățile să fie scutite de taxe și taxe la import și/sau taxe la export, precum și de limitările privind cantitățile de articole importate pe teritoriul oricărui stat Participant la MOU, în vederea îndeplinirii obiectivelor Forței.

b. În mod deosebit, în conformitate cu toate acordurile operative internaționale, Participanții la MOU vor acorda Comandamentelor Militare Internaționale NATO și organismelor subsidiare implicate în Programul de Cooperare NATO E-3A scutire de taxe la achiziția sau deținerea de proprietăți și achiziția sau prestarea de servicii (inclusiv scutirea de la plata TVA-ului pentru proprietăți sau servicii), precum și scutirea de taxe la import și/sau taxe la export pentru proprietate și servicii importate/exportate.

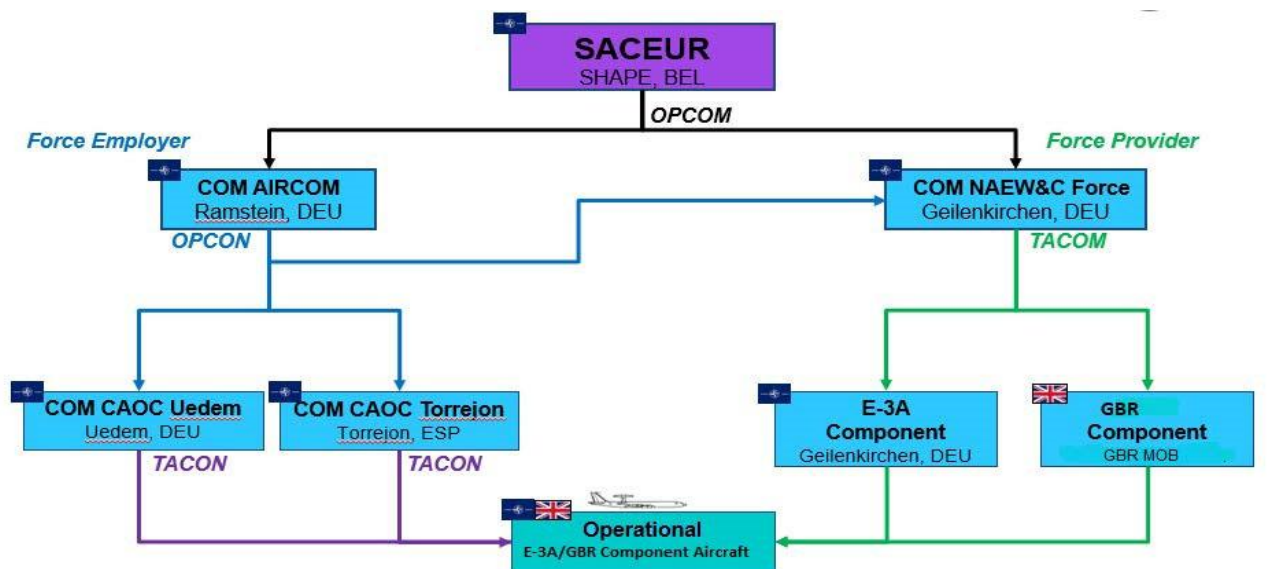
c. În vederea îndeplinirii prevederilor din subparagrafele 7.a și 7.b din această Secțiune, termenii detaliați ai aranjamentelor sunt specificați în Memorandumul de Înțelegere (MOA) cu statul gazdă interesat.

d. Toate statele care se alătură acordurilor extinse ale O&S vor acorda NAEW&C HQ și Componentei E-3A, în concordanță cu toate acordurile operative, scutiri, privilegii și imunități, în conformitate cu Protocolul de la Paris din 1952 și acordurile suplimentare aplicabile, așa cum acestea derivă din relația NAEW&C HQ și Componenta E-3A cu SHAPE.

Secțiunea VI - COMANDA ȘI CONTROLUL

1. **Aspecte generale.** Activitatea non-operațională se desfășoară sub autoritatea Comandantului Forței pentru Componenta E-3A, iar în ceea ce privește Componenta britanică, sub lanțul de

supraveghere al Marii Britanii, acolo unde este cazul, care lucrează la standardele NATO, supravegheate de Comandantul Forței în numele SACEUR. Comanda și controlul activității operaționale este desfășurat după cum urmează și după cum se arată în figura 2, de mai jos:
Figura 2:

- OPCOM a Forței revine SACEUR. Ca atare, în calitate de agent executiv desemnat, reprezintă autoritatea pentru promulgarea și executarea politicii și deciziilor colective. Această autoritate va fi executată, în mod normal, prin COM NAEW&C Force.
 - Comandamentul Forței este responsabil pentru Generarea Forței și este furnizor de forțe pentru SACEUR.
 - SACEUR a delegat OPCON de rutină a Forței către COM AIRCOM¹¹.
 - COM NAEW&C Force are TACOM peste Componenta E-3A și Componenta britanică.
 - Aranjamentele detaliate pentru angajarea Forței vor fi în conformitate cu conceptul de operații al SACEUR (CONOPS) pentru Forță. SACEUR va defini termenii de referință pentru Comandantul NATO desemnat.
- Reprezentarea națională.** Pentru înlesnirea realizării legăturii dintre contingentele naționale și COM HQ NAEW&C Force GK, Participanții care contribuie cu personal militar la Programul NAEW& C vor desemna Reprezentanți Naționali Seniori (SNR)/Elemente de Sprijin Național (NSE) care servesc la MOB. Vezi paragraful 4.d din Secțiunea IV - Forța și Bazele de dislocare din prezentul MOU, revizuit, pentru informații despre costuri pentru SNR/NSE.
 - Comanda și controlul funcțional – Forța NAEW&C.** În ceea ce privește îndeplinirea responsabilităților COM NAEW&C Force, Participanții recunosc necesitatea autorizării

¹¹ Pentru anumite operații SACEUR ca autoritate OPCOM, poate delega OPCON al NAEW&C Force către alt Comandant NATO.

personalului COM NAEW&C Force și a altui tip de personal al Forței în vederea exercitării comenzii și controlului funcțional asupra subordonaților. În acest scop, Participanții vor îndruma personalul propriu, desemnat sau atașat la NAEW&C Force, să respecte ordinele și instrucțiunile primite de la superiori, indiferent de naționalitatea superiorului emitent, în măsura în care astfel de ordine și instrucțiuni sunt necesare sau în mod rezonabil auxiliare îndeplinirii misiunii NAEW&C Force; și, de asemenea, în măsura în care astfel de ordine sau instrucțiuni ar fi legale dacă ar fi date în condiții similare de membrii propriilor forțe militare. Nerespectarea declarată a acestor ordine și instrucțiuni va fi raportată de sau sub autoritatea COM NAEW&C Force, SNR/NSE al respectivului membru al personalului, în vederea luării măsurilor corespunzătoare, disciplinare sau de altă natură.

4. **Controlul administrativ.** HQ NAEW&C Force GK se află sub controlul administrativ al SHAPE (SACEUR). Comandamentul Forței se subordonează SACEUR; iar Componenta NATO E-3A și MSEC se subordonează Comandamentului Forței.

5. **Comanda și controlul reziduale.** Cu excepția prevederilor privind comanda și controlul funcțional, prevăzute în mod expres în această Secțiune, comanda și controlul personalului desemnat sau atașat Forței, va rămâne o responsabilitate națională.

Secțiunea VII - OPERAȚII

1. **Aspecte generale.** Forța va fi întrebuințată cu flexibilitate maximă în întreaga arie de responsabilitate (AOR) a SACEUR și în sprijinul tuturor celorlalte roluri extinse și misiuni desemnate de NAC și conduse de MC. SACEUR va delega OPCON al Forței unui Comandant NATO corespunzător, în conformitate cu Secțiunea VI - Comanda și Controlul, din prezentul MOU, revizuit. Forța va acționa atât din MOB, cât și din FOBs și FOL, așa cum este specificat în Secțiunea IV – Forța și Baze din prezentul MOU, revizuit.
2. **Misiune.** Forța are misiunea de a asigura o capabilitate aeropurtată multinațională, de supraveghere, avertizare timpurie și capacitate de comandă și control, disponibilă imediat, în sprijinul îndeplinirii obiectivelor Alianței. Misiunea va evolua în conformitate cu Concepția Strategică a NATO și va reflecta misiunile Alianței pentru forțele militare.
3. **Schimbul de date și informații.** În limitele impuse de clasificările de securitate, toți Participanții vor permite transferul și schimbul complet și nerestricționat de date și informații între aeronavele Forței și instalațiile dispuse la sol, de pe teritoriul propriu, precum și cu alte instalații dispuse la sol, în funcție de solicitările operatorilor situați pe teritoriile naționale ale oricărui alt stat Participant. Totodată, Participanții vor permite forțelor maritime și altor forțe naționale să transfere și să schimbe date și informații cu aeronavele Forței, când aceste forțe acționează împreună cu Forța. Datele obținute de la elementele aeropurtate pot fi puse la dispoziția neparticipanților, în condiții asupra cărora statele respective și Autoritățile NATO corespunzătoare vor conveni.
4. **Aeronavigabilitatea.**
 - a. Participanții la MOU NAPMO au responsabilitatea finală de a se asigura de aeronavigabilitatea flotei E-3A NATO, și de a administra și supraveghea Sistemul de Aeronavigabilitate NATO E-3A, care să respecte cerințele Politicii de Navigabilitate NATO (NAWP). Atât administrarea, cât și supravegherea vor fi întreprinse de NAPMO BOD.

NECLASIFICAT

b. Pentru a sprijini BOD în exercitarea administrării și supravegherii, a fost înființată o Comisie de Analiză pentru Aeronavigabilitate (ARB), care este compusă din specialiști în aeronavigabilitate din statele Participante la MOU. ARB va raporta BOD semestrial cu privire la starea Sistemului de Aeronavigabilitate.

c. În scopul implementării Sistemului de Aeronavigabilitate, au fost înființate Autoritatea pentru Aeronavigabilitate Operațională (OAA) și Autoritatea pentru Aeronavigabilitate Tehnică (TAA). Aceste autorități vor raporta către BOD pentru programele respective și vor parcurge Procesul de Recunoaștere NATO (NRP), pentru a fi recunoscute ca Autorități pentru Aeronavigabilitate NATO, conform domeniului de aplicare NAWP.

d. BOD a fost delegat în calitate de autoritate competentă pentru stabilirea și promulgarea responsabilităților și autorităților ARB, OAA și TAA. BOD oferă îndrumări suplimentare pentru ARB, OAA și TAA, în numele participanților la MOU. Îndrumătorul BOD este atașat în Anexa A a prezentului MOU, revizuit, și înlocuiește și abrogă Memorandumul de Înțelegere privind Aeronavigabilitatea și Managementul Configurației, în ceea ce privește responsabilitățile aeronavei NATO AEW&C E-3A Sentry, din 4 iunie 2012.

e. Prin derogare de la sensul sintagmei „participant la MOU” în paragrafele 4a-d de mai sus, Marea Britanie, contribuind în natură, este responsabilă numai în ceea ce privește aeronavigabilitatea aeronavelor britanice, în conformitate cu reglementările naționale britanice.

5. Operațiile de zbor

a. Statele NAPMO deleagă responsabilitatea către COM HQ NAEW&C Force GK pentru a acționa în calitate de Autoritate de Operare pentru aeronava E-3A, având atribuții în ceea ce privește dezvoltarea, emiterea și menținerea regulamentelor și procedurilor de operare adecvate pentru Forță și E-3A, și desemnează Comandantul Componentei E-3A în calitate de Operator al aeronavei E-3A.

b. Siguranța aeronautică a NATO E-3A. COM HQ NAEW&C Force GK și NAPMA GM sunt răspunzătoare pentru a asigura reducerea și gestionarea pericolelor din zonele lor de responsabilitate, care ar putea afecta siguranța zborului, la un nivel cât se poate de scăzut din punct de vedere practic (ALARP – As Low as Reasonably Practical).

c. Notificare de apariție a siguranței. COM NAEW&C Force trebuie să se asigure că procedurile sunt implementate pentru a asigura că notificările în legătură cu incidentele de siguranță sunt notificate părților interesate relevante.

d. Investigarea incidentelor NATO E-3A.

(1) În orice caz în care o aeronavă NATO E-3A este implicată într-un accident sau într-un posibil accident, ori este subiectul unei creșteri a nivelului de risc ori de avarie, provocat de cauze umane sau tehnice, COM HQ NAEW&C Force GK va iniția o investigație.

(2) COM HQ NAEW&C Force GK va elabora procedurile pentru investigarea problemelor de siguranță și pentru Comisia de Anchetă.

(3) Investigația are drept scop încercarea de a stabili cauza incidentului și de a preveni unul nou. Investigația trebuie să fie desfășurată cu respectarea unei politici non-punitive, scopul acestor

investigații nefiind acela de a stabili vinovații, răspunderea sau alte aspecte ce nu au legătură cu siguranța.

(4) Accidentele aeronavelor NATO E-3A vor fi investigate. Ori de câte ori va fi posibil, investigațiile vor fi efectuate în conformitate cu Acordul de Standardizare NATO (STANAG) 3531.

(5) O investigație cu privire la siguranță într-un incident nu împiedică Comandamentul Forței sau un Participant NAPMO, care are un interes special legat de incident, oriunde se produce acesta, de desfășurarea unei alte investigații nelegată de siguranță din motive administrative. În aceste cazuri, orice investigație națională se va desfășura în coordonare cu Comandamentul Forței.

e. Pregătirea, evaluarea și calificarea. Instruirea întregului personal implicat în operațiile NAEW&C Force, inclusiv supervizarea și verificarea proceselor, se va desfășura în conformitate cu ordinele, regulamentele și procedurile NAEW&C Force. Interoperabilitatea dintre Componenta NATO E-3A și cele britanice va fi pusă în aplicare la cel mai extins nivel posibil.

Secțiunea VIII - SPRIJINUL ÎN BAZĂ

1. **Aspecte generale.** Sprijinul în bază cuprinde toate serviciile, tehnica, facilitățile, personalul și organizațiile obișnuite de sprijin, care sunt necesare pe orice aerodroame, pentru activitățile de întreținere a bazei și operațiile de sprijin al bazei.

2. **Sarcini de sprijin în bază.** Sarcinile de sprijin care trebuie îndeplinite cuprind, dar nu se limitează la:

a. Operații de aerodrom. Toate funcțiile din domeniul operațiilor de aerodrom, cum ar fi controlul traficului aerian, sprijinul meteo, apărarea împotriva incendiilor, operațiile în caz de accidente de aviație și cele de salvare, precum și comunicațiile;

b. Sprijinul administrativ și al personalului. Toate funcțiile de sprijin intern, administrativ și de personal, care asigură funcționarea bazei însăși, spre deosebire de contingentele naționale;

c. Aprovizionarea pentru sprijinul bazei. Aprovizionarea și asigurarea cu Tehnică Nespecifică (NPE) pentru aeronavele NATO E-3A, alte materiale și piese de schimb necesare pentru îndeplinirea sarcinilor de sprijin al bazei;

d. Mentenanța NPE. Mentenanța întregului echipament necesar pentru sprijinirea operațiilor de aerodrom, dar care nu este destinată exclusiv aeronavelor NATO E-3A;

e. Transport. Asigurarea transportului local al personalului și materialelor, manipularea acestora și serviciile aferente, precum împachetarea și încărcarea în containere;

f. Securitatea bazei. Toate aspectele legate de securitatea fizică vor fi îndeplinite potrivit prevederilor relevante ale NATO SOFA, ale Protocolului de la Paris și acordurilor complementare;

g. Inginerie civilă. Asigurarea utilităților/serviciilor, întreținerea și repararea tuturor instalațiilor și facilităților permanente; serviciile de casare, curățenie și întreținere în spațiile interioare, curățarea spațiilor exterioare, pavarea și întreținerea terenului, precum și alte funcții de întreținere a bazei;

h. Carburanți, uleiuri, lubrifianți. Asigurarea carburanților, uleiurilor și a lubrifianților (POL), cum ar fi uleiurile/lubrifianții nespecfici, combustibilul pentru avioane/vehicule și gaze speciale.

3. **Responsabilități.** Responsabilitățile privind sprijinul bazei, așa cum sunt definite la paragrafele 1. și 2. din prezenta Secțiune sunt:

a. Componenta NATO E-3A este responsabilă de îndeplinirea sarcinilor de sprijin al bazei MOB.

b. Națiunile gazdă vor asigura, în măsura în care este posibil, prin acorduri de sprijin separate, utilitățile și serviciile prevăzute în subparagraful 2.g. din această Secțiune, ca răspuns la solicitările HQ NAEW&C Force GK, precum și toate celelalte solicitări de sprijin al bazei NAEW&C Force GK, care nu sunt asigurate prin capacitățile interne ale Componentei NATO E-3A, din MOB, FOBs sau FOL. Națiunea gazdă în cauză va face aranjamentele privind asigurarea acestui sprijin, pe baza standardelor statului gazdă, cu excepția cazului când COM HQ NAEW&C Force GK prevede altfel. Cu excepția cazului în care SHAPE (sau Comitetul pentru Buget (BC)) nu prevede altfel, în conformitate cu Reglementările Financiare NATO, sursele pentru serviciile contractate, construirea și/sau modificarea facilităților, precum și cele mai importante articole de echipament, care vor fi finanțate de HQ NAEW&C Force GK, vor fi achiziționate pe baza procedurilor NATO de Licitare Competitivă Internațională.

c. Cu excepția serviciilor reglementate de STANAG-urile în vigoare, serviciile de sprijin al bazei oferite de Componenta NATO E-3A altor organizații decât NATO E-3A, vor fi stabilite prin înțelegeri separate între HQ NAEW&C Force GK, pe de o parte, și organizațiile sau statele care beneficiază de aceste servicii, pe de altă parte.

4. Sprijinul națiunii gazdă prin personal și structuri oferit bazei.

a. Structurile și personalul care există în națiunea gazdă vor fi întrebuințate cât mai mult posibil pentru îndeplinirea cerințelor care depășesc capacitățile interne ale Componentei NATO E-3A.

b. Instruirea personalului pe probleme organizatorice pentru executarea oricărei misiuni de sprijin al bazei, specifice pentru NATO E-3A va fi responsabilitatea Comandanților Componentei NATO E-3A, conform indicațiilor COM HQ NAEW&C Force GK.

5. Finanțarea.

a. MOB/FOBs/FOL. Cu excepția sprijinului asigurat pe bază nerambursabilă, costurile pentru misiunile de sprijin al bazei, asigurate de capacitatea internă a Componentei NATO E-3A, precum și costurile privind sprijinul rambursabil asigurat de națiunea gazdă, vor fi plătite din buget, în conformitate cu Secțiunea X - Principii financiare și Proceduri, din prezentul MOU, revizuit. În ceea ce privește rambursarea națiunii gazdă, sprijinul aplicabil națiunii gazdă va specifica rambursarea în acest sens acordată.

b. Atunci când serviciile de sprijin al bazei sunt asigurate de Componenta NATO E-3A altor organizații decât unui element al Forței, organizația/statul care primește astfel de servicii va rambursa costurile privind aceste servicii prestate, în conformitate cu prevederile din acorduri separate cu Comandamentul Forței.

Secțiunea IX - SPRIJINUL LOGISTIC

1. **Introducere.** Sprijinul Logistic acoperă toate activitățile legate de servicii tehnice, asigurarea calității, întreținere, aprovizionare, transport și cele de management al resurselor, necesare pentru susținerea operațiilor. COM HQ NAEW&C Force GK va fi responsabil cu asigurarea sprijinului logistic pentru aeronavele NATO E-3A și sistemele de sprijin, în vederea îndeplinirii CONOPS al SACEUR, precum și a misiunilor. Sprijinul Logistic va fi corespunzător

concepțiilor de întreținere și aprovizionare aprobate, și totodată, va respecta în măsura maxim posibilă procedurile NATO și STANAG-urile NATO.

2. Responsabilitățile COM HQ NAEW&C Force GK privind Managementul Configurației, în calitate de OAA, sunt detaliate în Secțiunea XI - Gestionarea configurației, a acestui MOU, revizuit. Aspectele legate de Beneficiile Industriale (IB) din domeniul Mentenanței de Nivel Industrial (DLM) sunt prezentate în Secțiunea XII - Beneficii industriale, din prezentul MOU, revizuit. Responsabilitatea națională privind Sprijinul Logistic pentru Componenta britanică revine Marii Britanii.

3. Aranjamente privind planificarea.

a. Încadrarea cu personalul, planificarea și sprijinul în domeniul logistic pe timp de pace se bazează pe CONOPS, PE și deciziile privind bugetul.

b. În ceea ce privește PE, încadrarea cu personalul de logistică va fi planificată conform prevederilor din CONOPS, astfel încât să sprijine 24 ore/7 zile operațiile de rutină în timp de pace.

4. Responsabilități privind sprijinul logistic.

a. COM HQ NAEW&C Force GK. COM HQ NAEW&C Force GK va purta întreaga responsabilitate privind sprijinului logistic legat direct de MSEC și aeronava NATO E-3A, precum și al sistemelor asociate.

b. Comandantul Componentei NATO E-3A. Comandantul Componentei NATO E-3A va răspunde față de COM HQ NAEW&C Force GK pentru îndeplinirea activităților de mentenanță, pregătire și aprovizionare a MOB, precum și FOBs/FOL, în conformitate cu directivele programului NAEW&C. Comandantul Componentei NATO E-3A va răspunde, de asemenea, de întrebuintarea eficientă și sprijinirea FOBs/FOL și a altor locații de exploatare a aeronavelor Componentei NATO E-3A.

c. MSEC. Directorul Șef al MSEC va răspunde pentru îndeplinirea activităților de mentenanță și sprijin pentru soft-ul sistemului pentru misiune, precum și de derularea și integrarea modificărilor solicitate, inclusiv ale componentelor hardware și software, privind Sistemul Electronic pentru Misiune întrebuintat pentru operarea aeronavelor NATO E-3A. De asemenea, va fi responsabil cu procesele Unității de Integrare Continuă a Serviciilor Tehnice și a Proceselor Serviciilor Tehnice Continue a Sistemului pentru misiune.

d. Agencia de Sprijin și Achiziții NATO (NSPA). NSPA va asigura sprijinul logistic direct al Forței, potrivit acordurilor aplicabile. Autoritatea contractantă poate fi delegată NSPA de COM HQ NAEW&C Force GK, pentru îndeplinirea acestei responsabilități.

5. Mentenanța.

a. Mentenanța la nivel organizațional și intermediar a aeronavei NATO E-3A. Mentenanța la Nivel Organizațional și Intermediar va fi realizată la MOB. La FOBs/FOL, mentenanța se va limita la Nivelul Organizațional, excluzând sistemele pentru misiune, pentru aeronavele NATO E-3A.

b. Mentenanța complexă de nivel industrial. COM HQ NAEW&C Force GK este responsabil de îndeplinirea DLM în conformitate cu politicile de acțiune ale NAPMO BOD, astfel cum sunt specificate în MOA privind DLM între NAPMO, NSPO (fostă NAMSO) și SHAPE, la care se va face referire în continuare ca MOA Tri-Partit, din 8 iunie 1989, cu modificările ulterioare.

6. Aprovizionarea.

a. Sprijinul privind aprovizionarea operațională. Componenta NATO E-3A va executa sprijinul privind aprovizionarea operațională a MOB, la FOBs/FOL și a Punctelor de Aprovizionare

Înaintate (FSP) de la Sursele de Reparații (SOR) ale aeronavei, în conformitate cu directivele Comandamentului Forței.

b. Sprijinul privind aprovizionarea de la operatorii economici specializați. NSPA va executa sprijinul privind aprovizionarea DLM pentru SORs DLM, în concordanță cu Contractul DLM și în conformitate cu direcțiile de acțiune stabilite de NAPMO BOD, în baza MOA Tri-Partit privind DLM. Pentru asigurarea sprijinului privind aprovizionarea, NSPA se va conforma directivelor și reglementărilor Force HQ și altor directive și reglementări, precum și prevederilor Secțiunii a XII-a - Beneficii industriale, din acest MOU, revizuit.

7. **Transportul.** Transportul personalului și al materialelor se va executa prin mijloace adecvate îndeplinirii cerințelor militare. Participanții vor asigura, cât mai posibil, transportul militar național aerian sau la sol, prin suplimentarea acordurilor de transport existente între NSPA și Participanți.

8. **Sprijinul reciproc și deservirea pentru zbor reciprocă.** În cazul în care o aeronavă NATO E-3A sau o aeronavă a Componentei britanice acționează din baza operațională a celeilalte componente, Componenta sprijinită din cealaltă bază va rambursa Componentei care sprijină diferența de cost rezultată în mod normal în situația în care, Componenta care sprijină ar fi acționat. Astfel de costuri suplimentare vor fi limitate în mod normal la costuri destinate consumabilelor, carburanți și cazarea echipajului. Sprijin reciproc și deservirea pentru zbor reciprocă a E-3A NATO și aeronavele Componentei britanice vor fi asigurate în baza unor acorduri separate. Orice alt sprijin va fi asigurat în conformitate cu NATO STANAG 3113 sau alte proceduri NATO.

Secțiunea X - PRINCIPII ȘI PROCEDURI FINANCIARE

1. Principii generale.

a. Reglementările Financiare ale NATO (NFR), împreună cu Regulile și Procedurile Financiare (FRP) și cu Directivele ACO corespunzătoare vor sta la baza administrării financiare a operațiilor și a sprijinului pentru elementele Forței finanțate de NATO. Odată cu aprobarea NAC a măririi Bugetului O&S în temeiul PO(2016)0382 (INV), bugetul HQ NAEW&C Force GK a fost împărțit în Bugetul pentru Aprovizionare (Codul Buget (BC) 162), pentru furnizarea aeronavei AWACS de către NATO pentru folosință (fiind finanțată de statele NAPMO) și Bugetul pentru Angajare (BC 163) care este destinat flotei AWACS, pentru sprijinul NATO, fiind finanțat de statele NATO, iar Regatul Unit și Franța furnizează contribuții în natură, în conformitate cu aranjamentele existente.

b. Regatul Unit va contribui la costurile Comandamentului Forței cu o sumă anuală egală cu contribuția sa din 2015 în cadrul bugetului de Comandă al Forței NAEW&C, ajustat la rata de creștere a inflației.

c. Toate statele care se alătură acordurilor extinse de O&S vor contribui la finanțarea rămasă a NAEW&C Force HQ și a Componentei E-3A, în conformitate cu costurile bugetului militar, așa cum a fost convenit de Consiliu cu PO(2015)0565-REV1; -AS1. Orice ajustare rezultată a contribuției financiare a statelor privind participarea la NAPMO va fi gestionată de NAPMO BOD.

d. Cele două elemente bugetare ale acordului extins de O&S vor urma regulile și procedurile normale ale bugetului militar, în conformitate cu deciziile luate de statele implicate în finanțarea elementului respectiv (C-M(80)58(1), C-R(80)35, punctul II, C-M(82)14). NAPMO va acționa ca Grup de Lucru al Experților Tehnici Naționali în cadrul Comitetului pentru Bugetare pentru verificarea tehnică a elementului de provizii. Elementul de angajare va fi verificat de către toate națiunile participante.

2. Organizarea financiară.

a. NAPMO BOD își va asigura poziția conform Bugetului pentru Aprovizionare (BC 162), în vederea susținerii și modernizării capacității NAEW&C Force și va oferi îndrumări privind Bugetul pentru Angajare (BC 163). Această poziție va fi transmisă Controlorului Financiar al NAEW&C Force.

b. NAPMO BOD va acționa ca Grup de Lucru al Experților Tehnici Naționali la Comitetul pentru Bugetare pentru verificarea tehnică a elementului „aprovizionare”. BC, ținând cont de poziția NAPMO BOD, va analiza cele două estimări bugetare anuale (Aprovizionare și Angajare) depuse de ACO. Ulterior, Consiliul pentru Politica și Planificarea Resurselor (RPPB) va recomanda bugetele aprobate de BC spre aprobare de către NAC.

c. Controlorul Financiar ACO își va exercita atribuțiile de supervizare totală asupra aspectelor bugetare și financiare (excluzând Componenta britanică) în conformitate cu NFRs.

d. Controlorul Financiar HQ NAEW&C Force GK își va îndeplini funcțiile în conformitate cu NFRs pentru bugetele HQ NAEW&C Force GK.

3. Bugetele.

a. Buget pentru Aprovizionare O&S (BC162). Bugetul HQ NAEW&C Force GK O&S privind rolurile și funcțiile direct asociate cu furnizarea capacității NATO E-3A se află sub controlul (și finanțarea) statelor care participă la Programul NATO E-3A (statele NAPMO). Elementele Bugetului O&S sunt incluse în anexa B, sub rezerva următoarelor:

(1) Costurile Programului de Aeronavigabilitate Tehnică. Cheltuielile funcționării TAA vor fi planificate în cadrul Bugetului pentru Aprovizionare al NAEW&C Force, în absența oricărei alte surse de finanțare.

(2) Costurile Managementului Configurației. Modificările Managementului Configurației la Sistemul NATO E-3A vor fi finanțate de la Bugetul NATO corespunzător. Consiliul Director al NAPMO va fi informat cu privire la orice modificări care depășesc limitele bugetare aprobate și care pot face obiectul unor cereri suplimentare. Modificările care nu pot fi finanțate în cadrul Bugetului pentru Aprovizionare O&S va fi trimis către SHAPE pentru finanțarea necesară.

b. Bugetul O&S pentru Angajare (BC163). Bugetul O&S al HQ NAEW&C Force GK atribuit elementelor care nu sunt identificate în mod specific ca fiind atribuite Bugetului pentru Aprovizionare este inclus în Anexa B. Acestea includ costurile pentru funcționarea MOB/FOBs/FOL, operațiunile de zbor și plata forței de muncă civile.

c. Programul NATO de Investiții pentru Securitate (NSIP). Solicitățile de finanțare pentru facilitățile de infrastructură a Forței, care sunt eligibile pentru finanțarea NSIP, vor fi prezentate în conformitate cu criteriile și standardele NATO aprobate.

4. **Principii financiare.**

a. Asistență Națională. Participanții vor oferi toată asistența necesară pentru a minimiza costurile O&S ale Forței.

b. Cotele Participanților.

(1) Fiecare Participant va contribui, în funcție de disponibilitatea fondurilor și va fi creditat pentru cota proprie la O&S pentru elementele Forței finanțate de NATO, în conformitate cu NFRs. Cota din contribuțiile naționale legate de aspectele mai sus menționate, va fi contabilizată și identificată separat.

(2) În ceea ce privește contribuțiile financiare ale Regatului Unit la O&S ale Forței, Regatul Unit va asigura plata unei sume forfetare în Bugetul pentru angajare, aferentă cotei sale de contribuție la cheltuielile O&S pentru Comandamentul Forței. Ca stat CiK, Regatul Unit nu este și nu va fi în nicio circumstanță responsabil pentru costurile asociate cu O&S ale Componentei NATO E-3A, inclusiv în ceea ce privește costurile asociate cu încheierea activității, în cazul în care Forța își încetează activitatea. Acest nivel de răspundere se va aplica și în situația în care Regatul Unit decide să se retragă din Forță.

(3) Contribuția totală a fiecărui stat Participant va fi defalcată pe Codul Bugetar, deoarece fiecare buget este finanțat cu cote diferite. Elementele tabelului sunt exprimate ca o cotă procentuală din costul bugetar al elementelor Forței finanțate de NATO, defalcate pe Bugetul pentru Aprovizionare și Bugetul pentru Angajare. Suma forfetară a Regatului Unit este luată „din partea superioară” a Bugetului pentru Angajare și apoi se vor aplica procentele. Defalcarea bugetului este atașată ca Anexă C la prezentul MOU, revizuit, și Bugetul de Angajare poate fi modificat după cum este necesar pe baza deciziilor viitoare ale NAC privind Codul Bugetar 163.

(4) Bugetele anuale nu vor depăși plafonul aprobat de NAC în conformitate cu propunerea de resurse pe termen mediu (MTRP).

(5) Cerințele privind finanțarea pentru sprijinul național specific al personalului militar SNRs/NSEs repartizat Forței (de ex., sprijinul administrativ național și facilitățile interne, cum ar fi NSE, cazarea și asistența medicală) intră în sfera de responsabilitate a Participantului respectiv. Excepțiile vor fi specificate într-o directivă NATO (de ex., examinarea fizică pentru zbor a personalului eligibil).

c. Solicitarea privind contribuțiile și plata fondurilor.

(1) SHAPE va solicita contribuțiile de la participanți prin Controlorul Financiar ACO.

(2) Solicitățile de fonduri care trebuie să acopere costurile suplimentare ale O&S care depășesc bugetul aprobat, vor fi transmise BC, prin intermediul unei solicitări de suplimentare a bugetului.

(3) Dacă este necesar, SHAPE va cere Participanților să contribuie cu fonduri suplimentare, care să acopere pretențiile prevăzute în paragraful 5, din Secțiunea V - Aspecte legale ale forței, din prezentul MOU, revizuit.

(4) Dacă este necesar ca elementele Forței, finanțate de NATO, să acționeze cu o frecvență care depășește nivelul operațional obișnuit, stabilit de plafonul bugetar, în perioadele de alertă și/sau urgență, SACEUR are autoritatea de a autoriza astfel de niveluri operaționale și cheltuielile necesare pentru susținerea nivelului operațional cerut, până când BC poate fi convocat și poate aproba cheltuielile excedentare și cerințele bugetare suplimentare. Participanții își vor împărți aceste costuri conform celor descrise mai sus.

d. Costurile cu personalul militar. Cheltuielile pentru asigurarea personalului militar pentru Forță, vor fi acoperite de Participantul care asigură respectivul personal.

Secțiunea XI - MANAGEMENTUL CONFIGURAȚIEI

1. Managementul Configurației (CM) va fi realizat pentru toate sistemele aeriene, hardware-ul, software-ul, simulatoarele și echipamentul de sprijin dedicat, destinate Forței, din dotarea Componentei E-3A NATO. Regatul Unit va fi responsabil de CM al aeronavelor Componentei britanice.

2. **Comisia Unică de Control al Configurației.** Comisia Unică de Control al Configurației (SCCB), care gestionează configurația de bază certificată a NATO E-3A, va fi co-prezidată de OAA și TAA și va cuprinde reprezentanți ai Comandamentului Forței, Componentei E-3A și NAPMA. NSPA și alte organizații mandatate E-3A pot dobândi statut de membru, cu aprobarea NAPMO. Regatul Unit va fi invitat în calitate de observator. Toate modificările propuse cu privire la configurația de bază certificată a sistemului NATO E-3A, inclusiv modificările temporare, trebuie să fie analizate de SCCB.

3. **Autoritatea CM.** Participanții au stabilit care sunt autoritățile CM. TAA va avea autoritatea de a aproba modificări ale configurației de bază certificate, inclusiv modificări temporare ale sistemului E-3A, cât și ale mijloacelor controlate din dotare, din configurația corespunzătoare. OAA va avea autoritatea de a aproba modificări privind operațiile și sprijinul care să nu influențeze configurația de bază pentru sistemul E-3A din dotare, cât și ale mijloacelor aferente controlate din dotare.

a. BOD este autoritatea delegată pentru stabilirea și promulgarea responsabilităților și autorităților CM. BOD emite îndrumări suplimentare în numele Participanților la MOU. Aceste îndrumări ale BOD sunt atașate în Anexa A a acestui MOU, revizuit, și înlocuiește și abrogă responsabilitățile cuprinse în MOU privind Aeronavigabilitatea și Managementul Configurației, pentru aeronava NATO AEW&C E-3A Sentry, din 4 iunie 2012.

b. Modificările care afectează capacitatea COM NAEW&C Force de a sprijini NATO în cerințele operaționale vor fi înaintate autorității NATO corespunzătoare, înainte de aprobare și vor fi transmise NAPMO, după caz.

4. Interoperabilitatea.

a. Se va menține interoperabilitatea cu alte sisteme NATO, în special cu Sistemul de Comandă și Control Aerian (ACCS). În cea mai mare măsură posibilă, se vor depune eforturi pentru asigurarea interoperabilității dintre Forță și sistemele naționale cu care Forța poate interfera. Regatul Unit va răspunde de interoperabilitatea dintre aeronavele Componentei britanice cu aeronavele NATO E-3A.

b. Modificările care afectează interoperabilitatea aeronavelor NATO E-3A vor fi trimise, anterior aprobării, autorității NATO corespunzătoare și vor fi înaintate NAPMO, după caz.

c. Modificările care nu pot fi finanțate din bugetul O&S, vor fi transmise SHAPE, în vederea obținerii finanțării necesare, în conformitate cu paragraful 5 al prezentei Secțiuni.

5. **Finanțarea.** Modificările de configurație la sistemul NATO E-3A vor fi finanțate prin bugetul NATO corespunzător. NAPMO va fi informat în legătură cu orice modificare care depășește limitele bugetului aprobat și care poate face obiectul unei solicitări suplimentare.

6. **CM al echipamentului nespecific al aeronavelor Componentei NATO E-3A.**

a. CM pentru NPE din dotarea NATO intră în sfera de responsabilitate a COM HQ NAEW&C Force GK, cu excepția cazului în care se specifică altfel în MOA al națiunii gazdă pentru MOB, FOBs și FOL. Aprobarea modificării configurației pentru NPE din dotarea NATO va urmări aceleași cerințe și principii de finanțare, prezentate mai sus.

b. În măsura posibilităților, CM a NPE, din dotarea națiunii gazdă, întrebuințat în sprijinul Forței, intră în sfera de responsabilitate a națiunii gazdă.

Secțiunea XII – BENEFICII INDUSTRIALE

1. Beneficiile industriale (*IB-Industrial Benefits*) care sunt urmarea achiziționării tuturor bunurilor și serviciilor de la buget (excluzând Componenta britanică) vor fi împărțite de acei Participanți care contribuie la Bugetul pentru Aprovizionare,¹² conform următoarelor principii:

a. Achiziționarea produselor și serviciilor se va face pe bază competitivă, cu excepția cazului în care se stabilește altfel.

b. Achiziția se va limita la firme localizate în statele NAPMO, luându-se în considerare cotele din contribuțiile naționale și politica NAPMO BOD privind IB.

c. Este în avantajul efortului de colaborare să se reducă la minimum costurile O&S.

2. Mentenanța complexă de nivel industrial (DLM) pentru aeronavele și sistemele de sprijin din dotarea Componentei NATO E-3A va fi achiziționată printr-un prim (principal) contractor selectat de NAPMO BOD, avantajele directe și indirecte obținute din activitatea industrială fiind distribuite de contractorul principal sucontractorilor calificați, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite de NAPMO BOD.

Secțiunea XIII - SCHIMBUL DE INFORMAȚII TEHNICE, DREPTURILE UTILIZATORULUI ȘI PROTECȚIA INFORMAȚIILOR TEHNICE

1. **Disponibilitatea și drepturile de proprietate intelectuală.** Disponibilitatea oricăror informații tehnice și toate drepturile de proprietate intelectuală de a întrebuința astfel de informații tehnice, generate prin dezvoltare finanțată de NATO, obținute de și/sau asigurate în alt mod pentru NATO, în sprijinul Comandamentului Forței NAEW&C GK, va rămâne în vigoare în continuare, pentru

¹² Defalcarea în două bugete lasă toate elementele în prezent supuse partajării beneficiilor industriale aranjamente aflate sub responsabilitatea statelor NAPMO.

durata de viață operațională a sistemului, cu excepția cazului în care există alte prevederi în contractul, aranjamentul sau acordul de achiziții aplicabil.

2. Informații tehnice generate de NATO.

a. Referitor la orice contract care s-ar putea încheia în numele Forței, fiecare deținător de drepturi va asigura disponibilitatea oricărei informații tehnice generate prin eforturile de dezvoltare finanțate de către NATO (indiferent de tipul contractului), pentru toți ceilalți deținători de drepturi, fără costuri suplimentare, obiect al acelorași drepturi și restricții, în aceleași condiții în care deținătorul de drepturi furnizor ar fi îndreptățit la propria solicitare.

b. În măsura în care are dreptul de a acționa astfel, fiecare deținător de drepturi se va asigura prin contract că toți ceilalți deținători de drepturi au dreptul de a întrebuința și au întrebuințat informațiile tehnice menționate la paragraful 2.a din această secțiune pentru obiectivele Comandamentului Forței NAEW&C GK și pentru Scopurile de Apărare ale Participanților la MOU, fără plata suplimentară către contractori.

c. Participanții la MOU recunosc că NAPMO și Forța HQ NAEW&C GK pot deține informații tehnice privind dezvoltările tehnologice și de software finanțate în cadrul programului. Participanții la MOU acceptă că utilizarea și publicarea tehnologiilor și software-ului finanțate în cadrul programului, pot fi limitate la utilizarea și publicarea pentru Comandamentul Forței NAEW&C GK și NAPMO.

d. NAPMO și Comandamentul Forței HQ NAEW&C GK își vor administra propriile informații tehnice, pentru a le asigura protecția, întrebuințarea eficientă și controlul exporturilor.

e. NAPMO și Comandamentul Forței NAEW&C Force GK vor autoriza întrebuințarea, în mod corespunzător, de către Participanții la MOU, a informațiilor tehnice. Utilizarea sau publicarea obiectivelor programului, care nu se referă la NAEW&C sau la scopurile de apărare, vor face obiectul condițiilor care urmează să fie convenite de către Participantul care solicită și NAPMO sau HQ NAEW&C Force GK.

3. Informații tehnice deținute de un Participant la MOU.

a. În măsura în care au dreptul să o facă, Participanții vor asigura disponibilitatea pentru alți deținători de drepturi, a oricăror informații tehnice deținute de oricare dintre Participanți, necesare pentru operarea și sprijinirea avioanelor Componentei E-3A NATO.

b. În măsura în care poate să acționeze astfel, fără a crea obligații pentru o terță parte, Participantul responsabil se va asigura că deținătorii de drepturi pot întrebuința și au întrebuințat informațiile tehnice la care se face referire în alineatul 3.a, vizând scopurile de apărare pentru derularea operațiilor și sprijinirea avioanelor Componentei NATO E-3A, fără plăți suplimentare.

4. Informații tehnice deținute de industrie.

a. Autoritățile corespunzătoare ale NATO vor asigura deținătorilor de drepturi disponibilitatea oricăror informații tehnice deținute de industrie, în măsura în care astfel de informații sunt solicitate pentru exploatarea, sprijinul și modificarea aeronavelor NATO E-3A, împreună cu dreptul de a întrebuința și de a fi întrebuințat astfel de informații tehnice în scopul exploatării, sprijinirii și modificării în termeni corecți și rezonabili. Aceste informații vor fi puse la

dispoziție în caz de necesitate, la solicitarea NATO sau a Participanților. Dacă astfel de informații nu sunt disponibile, autoritatea NATO responsabilă va înștiința imediat Participanții.

b. Autoritatea NATO responsabilă va depune toate eforturile pentru a cere contractorilor săi să identifice:

(1) Orice informații tehnice existente, deținute sau controlate de aceștia și care ar putea fi solicitate în scopul exploataării, sprijinirii și modificării aeronavelor NATO E-3A;

(2) Orice obligații existente sau propuse prin prisma acestor informații tehnice, față de care aceștia sunt sau pot fi implicați și care ar putea afecta disponibilitatea pentru scopurile legate de aeronavele NATO E-3A;

(3) Orice informații tehnice deținute sau controlate de terți, care ar putea fi solicitate în scopul exploataării, sprijinirii și modificării aeronavelor NATO E-3A, în măsura în care contractorul este sau se poate presupune în mod rezonabil că este încunoștințat în legătură cu astfel de informații.

c. Prevederile paragrafului 4.b. din prezenta secțiune vor fi incluse în contracte în momentul atribuirii acestora, cu cerința de a se insera prevederi similări în contractele subsecvente.

5. Observatii generale cu privire la informațiile tehnice

a. Prevederile paragrafelor 2 - 4 din această secțiune se vor aplica tuturor contractelor inițiate pentru exploatarea, sprijinirea și modificarea aeronavelor NATO E-3A.

b. În conformitate cu Acordul NATO privind comunicarea, în scopuri de apărare, a informațiilor tehnice, încheiat la 19 octombrie 1970, sau cu orice altă revizuire ulterioară, orice informație tehnică furnizată cu caracter de confidențialitate în acest MOU, revizuit, va fi marcată în mod clar de deținătorul de drepturi care a creat-o, cu o inscripție restrictivă, care stabilește natura oricărei confidențialități, inclusiv utilizarea pe care o pot avea astfel de informații tehnice; orice limitări privind întrebuințarea sau divulgarea, precum și identitatea deținătorului original de drepturi. În cazul în care informațiile tehnice, prin natura lor, nu pot fi marcate printr-o astfel de inscripționare restrictivă, primitorii vor pune la dispoziția inițiatorului identificarea informațiilor tehnice primite, împreună cu o declarație recunoscând confidențialitatea acelorași informații care ar fi fost incluse în marcarea restrictivă, pentru a satisface necesitățile deținătorului de drepturi inițiator. Fiecare deținător de drepturi va depune toate eforturile pentru a se asigura că informațiile nu sunt utilizate în orice mod care să facă posibilă prejudicierea proprietarului. Daunele produse de deținători terți și care rezultă din întrebuințarea incorrectă a informațiilor tehnice, vor fi compensate de deținătorul de drepturi responsabil. Niciun deținător de drepturi nu va răspunde în fața altui deținător de drepturi pentru pretinsa întrebuințare incorrectă a informațiilor tehnice care nu sunt marcate sau identificate în conformitate cu prevederile din acest alineat.

c. Atunci când se schimbă informații tehnice confidențiale, marcate în conformitate cu termenii din alineatul 5.b., astfel de informații vor fi utilizate doar în scopul pentru care au fost furnizate, nefiind disponibile pentru terțe părți fără aprobarea scrisă a deținătorului de drepturi inițiator, cu excepția cazului în care aceleași informații există sau trec în domeniul public sau dacă se stipulează altfel în acest MOU.

d. În eventualitatea oricărei pretinse utilizări incorrecte a informațiilor tehnice furnizate în conformitate cu acest MOU, deținătorul de drepturi se va consulta cu NAPMO BOD. NAPMO BOD se va pronunța asupra faptelor privind utilizarea incorrectă și va face recomandări Participanților în cauză, referitor la diminuarea oricăror efecte dăunătoare.

e. Rezultatele eforturilor de punere la punct a unei configurații standardizate pentru avioanele NATO E-3A, realizată în comun de NATO-Statele Unite, care a fost finanțată în conformitate cu Declarațiile de Înțelegere (menționate în Secțiunea I, alineatele 3(c), (d) și (e) din MMOU), precum și oricare alte rezultate ale eforturilor de dezvoltare sau modificare, finanțate de NATO, privind configurația standardizată a avioanelor NATO E-3A, realizată în colaborare de NATO și SUA, pot fi întrebuințate pentru orice program NATO E-3A sponsorizat de SUA. Dacă industria sau Guvernul SUA vând unor țări terțe orice articol aferent NATO E-3A, dezvoltat sau modificat în comun de SUA și NATO, astfel de acorduri de vânzare vor asigura recuperarea corespunzătoare a costurilor pentru Participanți, la rata care va fi stabilită de comun acord, de SUA și NAPMO.

f. Deținătorul de drepturi responsabil va face tot posibilul să ceară contractorilor exceptarea tuturor pretențiilor privind plățile pentru licențe legate de utilizarea informațiilor tehnice neidentificate conform paragrafului 4(b) de mai sus.

g. Participanții la MOU recunosc că obligațiile care derivă din acest MOU, revizuit, vor fi implementate în conformitate cu legislația, reglementările naționale proprii și cu politica națională privind publicitatea.

h. Cetățenii din țările care se alătură aranjamentelor extinse O&S vor avea acces la informațiile tehnice referitoare la „Program” și „Aprovizionare” numai în măsura în care este necesar pentru implicarea lor în „Întrebuințarea” capabilității E-3A. Utilizarea și protecția „Programului” și „Aprovizionării” informațiilor tehnice vor fi reglementate de termenii și condițiile stabilite de NAPMO. Accesul, protecția și drepturile de utilizator al informațiilor tehnice achiziționate cu fonduri pentru „Aprovizionare” vor fi în conformitate cu limitările și restricțiile aplicabile informațiilor.

Secțiunea XIV – SECURITATEA

1. Standardul minim pentru securitate agreat al NATO, prevăzut în C-M (2002)49, "Securitatea în cadrul Organizației Atlanticului de Nord", cu modificările ulterioare, se vor aplica pentru toate aspectele privind Forța, pentru a asigura un nivel comu de protecție a informațiilor clasificate.

2. „Ghidul de clasificare a Securității E-3A” și Instrucțiunile Programului de Securitate aplicabile, precum și modificările acestora, vor fi revizuite și aprobate, conform cerințelor din documentele corespunzătoare politicii NATO.

3. Nimic din această secțiune nu vizează schimbarea sau modificarea procedurilor de securitate existente privind gestionarea schimbului de informații între NATO și Participanți.

4. Orice schimb de informații în conformitate cu secțiunea VII.3 care include date ce pot identifica sau duce la identificarea unei persoane vor fi tratate și procesate în conformitate cu regulile stabilite de Directiva ACO 015-026, din 17 februarie 2020, sau cea mai recentă versiune a acesteia.

Sectiunea XV – MODERNIZAREA

1. Cerințe operaționale.

a. Cerințele operaționale care impun achiziția de sisteme noi sau modernizarea sistemelor existente, vor fi elaborate de Comandamentul Forței NAEW&C GK. Cerințele operaționale, care pot fi îndeplinite prin modificarea sistemelor din dotare nu fac parte din aria de reglementare a acestei Secțiuni și vor fi prelucrate în conformitate cu secțiunea XI - Gestionarea configurației, din prezentul MOU, revizuit. Responsabilitatea privind modernizarea flotei britanice revine Regatului Unit al Marii Britanii.

b. NAPMA, sub îndrumarea NAPMO BOD și în consultare cu Comandantul Comandamentului Forței NAEW&C GK, va elabora cea (cele) mai viabilă(e) soluție(i) tehnică(e), strategiile privind achizițiile (inclusiv sprijinul logistic pe durata ciclului de viață), precum și aranjamentele de finanțare, în vederea îndeplinirii cerințelor operaționale. Propunerile finale vor fi coordonate de SCs împreună cu Comandantul Comandamentului Forței NAEW&C GK, iar BC va fi înștiințat cu privire la costurile estimative ale ciclului de viață (LCC – Life Cycle Costs), înainte de aprobarea unui proiect sau program de modernizare de către NAPMO BOD.

2. Achiziționarea sistemelor.

a. NAPMA va acționa ca manager de program pentru modernizarea sistemelor și/sau achiziția lor, și va fi responsabilă pentru implementarea efectivă și eficientă a proiectelor sau programelor de modernizare aprobate de NAPMO BOD, inclusiv până la punctul de predare către Comandantul Comandamentului Forței NAEW&C GK.

b. În vederea reducerii la minimum a costurilor pentru programe, în cazurile posibile și potrivite din punct de vedere al însărcinării operaționale și al disponibilității personalului calificat corespunzător, COM HQ NAEW&C Force GK va asigura asistență sub forma furnizării de avioane, echipament și personal, la cel mai mare nivel posibil, pentru etapele din programul de modernizare privind elaborarea, testarea și evaluarea, producția și modificarea. Oricând va fi posibil, Participanții vor pune la dispoziție facilități, precum terenuri experimentale, poligoane de testare, laboratoare, baze operaționale, avioane/nave de sprijin, sprijin pentru mentenanță și aprovizionare și vor asigura servicii guvernamentale pentru executarea programelor și proiectelor de modernizare. Termenii și Condițiile privind facilitățile sau serviciile asigurate vor face obiectul unor acorduri separate.

c. NAPMA, în colaborare cu Comandantul Comandamentului Forței NAEW&C GK, va pregăti asigurarea sprijinului logistic inițial și al instruirii pentru exploatarea sistemelor modernizate, inclusiv asigurarea pieselor de schimb inițiale. NAPMO va stabili capacitățile DLM sau DLM intermediare pentru sistemele modernizate nou intrate în dotare.

d. Costurile asociate cu implementarea programelor de modernizare vor fi suportate de Participanții la MOU prin bugetele de achiziții. Cu toate acestea, anumite costuri pot fi finanțate prin bugetele O&S, pe baza matricei transparente de distribuire a costurilor, stabilită prin acord între NAPMA și Comandamentul Forței NAEW&C GK, care va fi definită din timp în program, în conformitate cu principiile definite de NAPMO BOD și BC.

3. **Transferul de responsabilitate.** COM HQ NAEW&C Force GK și NAPMA vor elabora Acorduri de Transfer, pentru a asigura transferul eficient al responsabilităților privind sistemele modernizate.

Fiecare Acord de Transfer va reflecta data reală a transferului pentru sistemele modernizate și sprijinirea acestora și va include o listă aprobată cu sarcinile restante care trebuie îndeplinite până la finalizarea modernizării. La încheierea proiectelor sau programelor de modernizare, NAPMA va actualiza liniile de bază ale configurației, astfel încât să reflecte modificările implementate.

Secțiunea XVI – SOLUTIONAREA DISPUTELOR

Orice dispută privind interpretarea sau aplicarea prezentului MOU, revizuit, va fi soluționată numai prin consultări între Participanți.

Secțiunea XVII –PREVEDERI GENERALE

1. Admiterea de noi participanți prezentului MOU, revizuit.

a. Participarea în sprijinul Forței este deschisă oricărui membru din cadrul Alianței Nord Atlantice, fiind supusă acceptării pe baza unor condiții rezonabile și echitabile, care urmează să fie stabilite de către Participanți. Solicitățile privind participarea la prezentul MOU, revizuit, pot fi făcute oricând. Fiecare solicitare va fi analizată de NAPMO BOD.

b. Contribuția financiară a fiecărei țări care se alătură se va stabili, în general, în conformitate cu principiile de împărțire a costurilor și formulele prezentate în Secțiunea X - Principii Financiare și Proceduri, a acestui MOU, revizuit. Contribuția propusă va fi supusă analizei și negocierii de către NAPMO BOD.

c. În momentul solicitării calității de membru din partea unui alt stat, NAPMO BOD va analiza cea mai bună soluție privind întrebuintarea noii contribuții, fie prin îmbunătățiri care să îndeplinească mai bine cerințele NATO, fie prin reducerea contribuției financiare a Participanților deja existenți.

d. Admiterea se va face printr-o anexă la prezentul MOU, revizuit, ce va fi semnată de toți Participanții la MOU și de statul care se alătură.

e. Admiterea va intra în vigoare de la data ultimei semnături a anexei la prezentul MOU, revizuit, cu excepția cazului în care Participanții la MOU convin altfel.

2. Retragera statelor participante la MOU din cadrul O&S și încetarea valabilității acestui MOU, revizuit.

a. În cazul în care oricare Participant la MOU consideră că este necesar să se retragă din acesta, va notifica cu promptitudine celorlalți Participanți, iar această problemă va face obiectul consultării neîntârziate a Participanților, pentru a le permite acestora să evalueze toate aspectele și să stabilească urmările. O perioadă de minim 180 de zile trebuie să fie asigurată pentru consultări.

b. Dacă, după consultări, respectivul Participantul va mai considera necesar să se retragă, se va aplica următoarea procedură:

(1) Participantul care se retrage va notifica în scris pe ceilalți Participanți, în legătură cu decizia de a se retrage. Retragera va intra în vigoare doar la data de 1 ianuarie a celui de-al doilea an următor notificării.

(2) Participantul care se retrage își va îndeplini în totalitate obligațiile asumate, până la data retragerii efective.

(3) De asemenea, Participantul care se retrage va plăti toate costurile care, în lipsa deciziei de retragere nu ar fi fost altfel create. În niciun caz, obligația financiară totală a Participantului, privind costurile post-retragere, nu va depăși angajamentul acceptat inițial.

c. Dacă, la retragerea oricărui Participant, Participanții care rămân decid că nu pot să susțină obiectivele Forței și că efortul de colaborare trebuie să se încheie înainte de termen, toți Participanții, inclusiv Participantul inițial care se retrage, vor împărți toate costurile privind oprirea fiecărui element al Forței, inclusiv costurile obișnuite, cât și cele speciale de încheiere, cu aceeași proporție în care au contribuit la bugetele O&S pentru elementul respectiv. Totuși, oricare dintre mijloacele rămase în urma dispunerii de proprietatea Forței vor fi împărțite între Participanți, în conformitate cu procedurile NATO aplicabile.

d. Un Participant care se retrage va continua să păstreze confidențialitatea asupra informațiilor și materialelor clasificate, precum și asupra informațiilor tehnice furnizate în conformitate cu prevederile din Secțiunea XIII - Schimbul de informații tehnice, drepturile utilizatorului și protecția informațiilor tehnice și Secțiunea XIV – Securitatea, ale prezentului MOU, revizuit. În plus, acel Participant își va folosi bunele oficii pentru a asigura că activitatea încredințată prin contract sau sub-contract industriilor naționale proprii va fi continuată, de la data retragerii, dacă se dorește și că va fi plătită de către ceilalți participanți.

e. Un stat care se retrage va avea, de asemenea, drepturile de a exercita, în mod continuu, întrebuințarea informațiilor tehnice, a invențiilor și a materialelor care rezultă din achiziția/exploatarea sistemului, până la data retragerii/încetării efortului de cooperare, în funcție de cel care începe mai devreme, în conformitate cu prevederile acestui MOU.

f. Un Participant care se retrage își va păstra dreptul ca alți Participanți să-i protejeze toate informațiile tehnice sau materialele cu care a contribuit la sistem.

g. Referitor la contribuțiile financiare ale Regatului Unit la O&S al Forței, Regatul Unit răspunde numai de cotele sale fixe la comandamentul Forței. În calitate de participant CiK, Regatul Unit nu este și nu va fi răspunzător, sub nicio formă, pentru costurile asociate cu O&S pentru Componenta NATO E-3A, nici pentru costurile asociate în cazul în care Forța își încheie existența. Acest nivel de răspundere se va aplica în mod egal, în cazul în care Regatul Unit decide să se retragă din Forță.

h. Indiferent de retragerea oricărui Participant la MOU sau de încetarea valabilității a prezentului MOU, revizuit, angajamentele din paragraful 5 din Secțiunea V - Aspecte juridice ale forței, paragraful 3 din Secțiunea VII - Operații, Secțiunea XVI - Soluționarea litigiilor și alineatele 3. și 4. din această secțiune vor rămâne în vigoare.

i. Dacă un participant la MOU este aprobat pentru CiK în cadrul programului, se va cere asistență din partea NAC, iar prezentul MOU, revizuit, va fi modificat în consecință, inclusiv, în ceea ce privește formula de partajare a costurilor din Secțiunea X (Principii Financiare și Proceduri) din prezentul MOU, revizuit.

3. Vânzările și transferurile către neparticipanți. Cu excepția prevederilor din subparagraful 5.d. din Secțiunea XIII - Schimbul de Informații Tehnice, Drepturile Utilizatorului și Protecția Informațiilor Tehnice, din prezentul MOU, revizuit, niciun deținător de drepturi nu poate transfera drepturi, nu poate transfera posesia, nu poate face publice sau vinde informații statelor care nu fac parte din MOU sau oricărui altor terți, cu privire la niciun articol dezvoltat în acest efort de cooperare NATO E-3A, cu excepția autorizării exprese a NAPMO BOD și în condițiile specificate de acesta. În orice situație în care articolele dezvoltate în mod specific în baza contractelor finanțate de NATO, sunt autorizate pentru vânzare către terți, sau informațiile tehnice generate prin eforturile de finanțare ale NATO sunt autorizate pentru atribuire unor terți, acordurile de vânzare sau licențiere vor asigura recuperarea corespunzătoare a costurilor de dezvoltare, de către Participanții la MOU, cu excepția cazului în care această recuperare este exclusă de NAPMO BOD.

4. Prevederi privind amendarea. Modificările și amendamentele la conținutul acestui MOU, revizuit, vor fi decise prin acordul Participanților.

5. Priorități.

a. În privința aspectelor O&S referitoare la Forță, abordate atât în acest MOU, revizuit, cât și în MMOU, prezentul MOU, revizuit, va prevala asupra MMOU. În cazul conflictului între o prevedere a prezentului MOU, revizuit, și o prevedere din alte documente privind sprijinul Forței, acest MOU, revizuit, va prevala, cu excepția cazului în care NAC decide altfel.

b. În măsura posibilă, prezentul MOU, revizuit, a fost armonizat cu PO(2016)0382, Modalități pentru extinderea participării la NAEW&C. Cu toate acestea, în măsura în care ar exista neconcordanțe, acestea vor fi soluționate în favoarea PO(2016)0382.

6. Data intrării în vigoare și durata. Prezentul MOU, revizuit, va intra în vigoare fie la data ultimei semnături a Participanților la MOU, fie la data notificării conform căreia ultimul Participant la MOU a notificat ceilalți Participanți cu privire la finalizarea procedurilor sale interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului MOU, revizuit, în funcție de care este ultima. Toate aranjamentele din acest MOU, revizuit, vor continua să producă efecte, până la revizuirea MOU sau până când Forța este dizolvată prin decizia unanimă a Participanților. Cu toate acestea, prevederile privind schimbul de informații tehnice și cele de securitate vor rămâne în vigoare și după încetarea MOU.

7. Limba, copiile și semnătura

a. Limba de lucru în cadrul Forței este limba engleză.

b. Un exemplar original al acestui MOU, revizuit, va fi semnat numai în limba engleză. SHAPE va păstra originalul, iar copii ale acestuia vor fi distribuite fiecărui Participant. Traducerea acestui MOU, revizuit, în limba unui stat Participant, intră în responsabilitatea statului respectiv.

**A 2-A REVIZUIRE A MEMORANDUMULUI DE ÎNȚELEGERE
PENTRU OPERAȚII ȘI SISTEMUL DE
FORȚA NATO DE AVERTIZARE TIMPURIE ȘI DE CONTROL**

Pentru Guvernul Regatului Belgiei:

Pentru Guvernul Republicii Cehia:

Pentru Ministerul Apărării Regatului Danemarcei:

Pentru Ministerul Federal al Apărării al Republicii Federale Germania:

Pentru Guvernul Greciei:

Pentru Ministerul Apărării al Ungariei:

Pentru Ministerul Apărării Republicii Italiene:

Pentru Guvernul Marelui Ducat al Luxemburgului:

Pentru Guvernul Regatului Țărilor de Jos:

Pentru Ministerul Apărării Regatului Norvegiei:

Pentru Guvernul Republicii Polonia:

Pentru Guvernul Portugaliei:

Pentru Ministerul Apărării Naționale al României:

Pentru Ministerul Apărării Regatului Spaniei:

Pentru Guvernul Republicii Turcia:

Pentru Guvernul Regatului Unit:

Pentru Guvernul Statelor Unite ale Americii:

ANEXA A

Responsabilități privind managementul aeronavigabilității și configurației aeronevelor E-3A Sentry NATO AEW & C

Secțiunea I – SCOP

Scopurile prezentei anexe sunt:

1.1 Să precizeze responsabilitățile și autoritățile privind procesul de aeronavigabilitate pentru sistemul NATO E-3A, care este compus dintr-o Autoritate pentru Aeronavigabilitate Operațională (OAA), o Autoritate pentru Aeronavigabilitate Tehnică (TAA) și o Comisie de Analiză pentru Aeronavigabilitate (ARB) pentru flota de aeronave NATO E-3A; și

1.2. Să precizeze responsabilitățile și autoritățile pentru menținerea managementului configurației pentru flota de aeronave NATO E-3A și echipamentele aferente.

Secțiunea II – COMISIA DE ANALIZĂ PENTRU AERONAVIGABILITATE (ARB)

2.1 Este înființată o Comisie de Analiză pentru Aeronavigabilitate (ARB) pentru a sprijini națiunile NAPMO în problemele de aeronavigabilitate legate de flota NATO E-3A. Termenii de referință pentru ARB, inclusiv calitatea de membru, vor fi elaborați în comun de OAA și TAA pentru aprobarea de NAPMO BOD. Responsabilitățile ARB includ:

2.1.1. Efectuarea unei analize anuale a programelor și procedurilor de navigabilitate stabilite de OAA și TAA și raportarea către NAPMO BOD cu privire la observațiile și preocupările sale.

2.1.2. Oferirea de consiliere independentă a NAPMO BOD cu privire la informațiile furnizate semestrial de OAA și TAA, așa cum este menționat în SECȚIUNEA III, paragrafele 3.1.1.f și 3.2.1.g.

Secțiunea III – RESPONSABILITĂȚI DE AERONAVIGABILITATE ALE NE-3A

3.1 Responsabilitățile Comandantului Forței:

3.1.1. Comandantul Forței este Autoritatea pentru Aeronavigabilitate Operațională (OAA) pentru flota de aeronave NATO E-3A. În conformitate cu O&S MOU, revizuit, OAA este responsabilă pentru:

- a) Elaborarea și implementarea programului și procedurilor de aeronavigabilitate operațională pentru flota de aeronave NATO E-3A;
- b) Aprobarea derogărilor și excepțiilor de la criteriile aplicabile de navigabilitate operațională pentru sistemul NATO E-3A, așa cum sunt definite în documentele de implementare;
- c) Certificarea aeronavigabilității operaționale a capacității NATO E-3A;
- d) Asigurarea ca întreținerea și exploatarea flotei NATO E-3A și a echipamentelor aferente să fie în conformitate cu baza de certificare (navigabilitate continuă);
- e) Sprijinirea TAA în implementarea procedurilor și criteriilor tehnice de navigabilitate; și
- f) Informarea NAPMA GM sau a reprezentantului său delegat cu privire la toate problemele obișnuite de navigabilitate prin schimbul de informații privind flota NATO E-3A în zona lor de responsabilitate; și informarea semestrială a NAPMO BOD cu privire la aeronavigabilitatea operațională a flotei de aeronave NATO E-3A, folosind rapoarte, date, rezumate sau alte informații care descriu cel mai bine starea și problemele OAA.

3.2. Responsabilitățile directorului general NAPMA:

3.2.1 Autoritatea pentru Aeronavigabilitate Tehnică (TAA) este directorul general al NAPMA, sprijinit de inginerul șef NAPMA. TAA este responsabil pentru:

- a) Dezvoltarea și implementarea programului și procedurilor de aeronavigabilitate tehnică a NATO E-3A, inclusiv gestionarea modificărilor relevante și a proceselor (OSS&E) operaționale, de siguranță, de conformare și de eficacitate;
- b) Aprobarea documentației de certificare/recertificare tehnică a aeronavigabilității;
- c) Aprobarea derogărilor și excepțiilor de la criteriile aplicabile din Mil-HDBK-516, Criteriile de certificare a aeronavigabilității;
- d) Certificarea aeronavigabilității tehnice;
- e) Controlul bazei de certificare pentru aeronavigabilitatea tehnică în conformitate cu managementul modificărilor relevante și procesele OSS&E;
- f) Sprijinirea OAA în implementarea procedurilor și criteriilor de aeronavigabilitate operațională; și

g) Informarea Comandantului Forței sau a reprezentantului său delegat cu privire la toate problemele obișnuite de aeronavigabilitate prin schimbul de informații referitoare la flota E-3A NATO în aria lor de responsabilitate; și informarea semestrială a NAPMO BOD cu privire la aeronavigabilitatea tehnică a flotei de aeronave NATO E-3A, utilizând rapoarte, date, rezumate sau alte informații care descriu cel mai bine starea și problemele TAA.

Secțiunea IV – RESPONSABILITĂȚILE PRIVIND MANAGEMENTUL CONFIGURAȚIEI SISTEMULUI NE-3A

4.1 Participanții la O&S MOU, revizuit, au desemnat Comandantul Forței ca Autoritate pentru Managementul Configurației (CMA) pentru aeronavele NATO E-3A și pentru echipamentele de sprijin aferente. Aceste funcții au fost gestionate de Comisia Unică de Control a Configurației al NATO E-3A (NCCB), prezidat de Comandantul Forței sau de reprezentantul său delegat.

4.2. În conformitate cu Acordul de achiziție, MMOU, modificat, și O&S MOU, revizuit, statele NAPMO au stabilit NAPMA ca organizație responsabilă pe perioada modernizării sistemelor pentru gestionarea configurației sistemelor afectate, în conformitate cu orientările politicii NAPMO BOD. Această responsabilitate a fost exercitată prin Comisia Unică de Control a Configurației (CCB) NAPMA, prezidat de Directorul General NAPMA, sau de reprezentantul său delegat.

4.3 NAPMO și SHAPE au convenit în MOU privind responsabilitățile de management al aeronavigabilității și configurației pentru aeronavele NATO AEW&C E-3A Sentry, din 4 iunie 2012, să fuzioneze Comisia de Control a Configurației NATO E-3A (NCCB) și Comisia Unică de Control a Configurației NAPMA Board (CCB) într-o singură Comisie Unică de Control a Configurației (SCCB), gestionând configurația de bază certificată a aeronavelor NATO E-3A. OAA și TAA prin reprezentanți ai Comandamentului Forței, Componenta E-3A și NAPMA vor deține co-președinția SCCB. NSPA și alte organizații ale părților interesate ale NATO E-3A pot fi aprobate pentru calitatea de membru de către NAPMO. Toate modificările propuse pentru configurația de bază certificată a sistemului NATO E-3A, inclusiv modificările temporare, trebuie să fie revizuite de SCCB.

4.3.1 În sensul prezentei anexe, configurația de bază certificată a sistemului NATO E-3A înseamnă:

a) Pentru articolele software, configurația care este documentată într-un document de descriere a versiunii pentru fiecare element de configurare software; și

b) Pentru elementele hardware, inclusiv cele cu firmware încorporat, configurația este documentată de programul de modificare și integrare AWACS (AMIP) și definită în documentul de certificare D204N-14772-XX al configurației de bază a sistemului NATO E-3A. Acest document definește configurația de bază a aeronavei (care include modificările sistemului misiunii) care se reflectă în prezent în documentul Criterii Personalizate de Certificare a Navigabilitatii (TACC) NATO E-3A, inclusiv configurația de bază a aeronavei (desenele tehnice și schemele circuitelor electrice), buletinele service (TCTO) aplicate flotei NATO E-3A de la ultima versiune completă a NATO E-3A, și alți identificatori ai programelor/articolelor care au modificat configurația aeronavei NATO E-3A la configurația actuală aprobată, ținând cont de reperul de fabricație inițial, și de toate reperiile contractate inclusiv documentația/desenele asociate acestora. Orice modificări ulterioare ale configurației vor fi certificate separat, urmând a fi incluse în configurația de bază ulterior vor fi actualizate criteriile de certificare a navigabilității și documentația asociată.

4.4 În conformitate cu O&S MOU, revizuit, interoperabilitatea va fi menținută cu alte sisteme NATO, în special cu Sistemul de Comandă și Control Aerian (ACCS). În cea mai mare măsură posibilă, se vor depune eforturi pentru a asigura interoperabilitatea între Forță și sistemele naționale cu care Forța poate interacționa.

4.5 TAA are autoritatea de a aproba modificări ale configurației de bază certificate, inclusiv modificări temporare ale sistemului NATO E-3A și pentru echipamentele din exploatare controlate de configurația aferentă. OAA are autoritatea de a aproba modificări pentru operațiuni și sprijin, așa cum sunt definite în documentele de implementare, care nu afectează configurația de bază certificată pentru sistemul NATO E-3A din exploatare și pentru echipamentele din exploatare controlate de configurația aferentă.

4.5.1 Atunci când există o nevoie operațională stringentă de a folosi o aeronavă NATO E-3A pentru care nu are capacitatea de a se conforma configurației de bază certificate, Comandantul Forței poate emite un permis special de zbor după consultarea cu TAA pentru a se asigura că riscurile tehnice sunt înțelese. Permisele speciale de zbor permit operarea anumitor aeronave dacă riscul operațional este documentat și acceptat de comandantul Forței și monitorizat de OAA.

4.5.2 Modificările care afectează interoperabilitatea NATO E-3A vor fi înaintate autorității NATO corespunzătoare, înainte de aprobare și vor fi transmise NAPMO BOD după cum este necesar.

4.5.3 Modificările care afectează capacitatea comandantului Forței de a sprijini cerințele comandanților strategici sau conceptul de operațiuni vor fi comunicate către SHAPE.

ANEXA B¹³

Elemente de aprovizionare

Managementul contractelor de către IAMCO¹⁴

Sprijin misiunii civililor internaționali din cadrul NATO

Livrare de materiale (numai pentru articolele aparținând țărilor din cadrul NAPMO)

Furnizarea/elaborarea documentației tehnice referitoare la eforturilor modernizare

Evoluții/îmbunătățiri/modificări viitoare ale software-ului misiunii

Susținerea/sprijinul software-ului actual al misiunii și instruirea aferentă

Autoritatea de navigabilitate tehnică (TAA)

Matricea de partajare a costurilor pentru modernizare zboruri de testare programate și neprogramate

Sisteme de mentenanță E-3A tip DLM - *Depot Level Maintenance* (cadru de zbor, cost fix, ASIP, motoare,

Radom-uri, etc.)

Sursa de reparații (SOR) de asistență pentru aeronave (echipamente și sisteme de testare)

Costul aproximativ al sursei de reparații tip DLM

Evoluții/îmbunătățiri/modificări viitoare ale cadrelor de zbor și simulatoarelor; Inginerie

Repararea componentelor

Serviciile flotei, servicii tranzitorii de întreținere a aeronavelor și curățarea aeronavelor

Evoluții/îmbunătățiri/modificări viitoare ale sistemului de misiuni

Asistență administrativă pentru personalul angajat în cadrul serviciului de „Aprovizionare”

A/C referitor la suportul tehnic, cum ar fi Programul de coordonare tehnică al USAF (TCP - Technical Coordination Programme), Capabilitatea Europeană de Sprijin a Inginerie (ESEC - European Based Sustainment Engineering Capability), Programul Internațional de Management al Motoarelor (International Engine Management Programme - IEMP)

¹³ Per PO(2016)0382 (INV)

¹⁴ International Aerospace Management Company conform actualului contract MG2012; printr-un prim (principal) contractant selectat de Consiliul de Administrație al NAPMO pentru orice activitate ulterioară

Elemente de angajare

Gestionarea contractelor de către NSPA

Toți civilii internaționali din cadrul NATO (cu excepția personalului de sprijinire a misiunii)

Serviciul de transport NAEW

Întreținerea și distribuirea documentației tehnice (Comenzi tehnice, Publicații de zbor, documentație tehnic interactivă)

Instruire pentru software de sprijin și al sistemelor (în afara misiunilor).

Asistență pentru software de sprijin și al sistemelor (în afara misiunilor).

Autoritatea de navigabilitate operațională (OAA- *Operational Airworthiness Authority*)

Costuri operaționale (combustibil pentru aviație/ aeronave, medicale etc.)

Sprijin pentru exerciții

Instruirea echipajelor

Instruire privind realimentarea aer - aer

Mentenanță organizațională și intermediară/piese de schimb/sprijin/recuperare - suport organizațional și contractuant

Simulări de zbor și misiuni (mentenanță și sprijinul contractorilor)

Reparație componente (din 2022)

Serviciile flotei, servicii tranzitorii de întreținere a aeronavelor

Mentenanța și operațiunile sistemului logistic PILS (*Programme Integrated Logistics System*)

Funcțiile comandamentelor

Personal administrativ temporar

Personalul de sprijin general (LWR)

Sprijin direct de aerodrom (radare dispuse la sol, turn, instalații de stingere a incendiilor etc.)

Costul suportului pentru operarea bazei

Sprijin pentru instalațiile aerodromului/ pentru facilitățile OPS

Vehicule

Instruire pentru suportul OPS

Protecția Forței

Echipamente de manipulare a materialelor/suport logistic divers (inclusiv echipamentul de sol al aeronavei)

Suport administrativ (de exemplu, tipărire, rechizite de birou, călătorii în interes de serviciu)

Laboratorul pentru măsurarea precisă a echipamentelor (PMEL - *Precision Measurement Equipment Laboratory*)

ANEXA C
Tabelul bugetelor de aprovizionare și de ocupare a forței de muncă

Țara	BUGET DE PROVISIONARE AL COMANDAMENTULUI FORȚEI NAEW&C (@16)	BUGETUL DE OCUPARE AL FORȚEI DE MUNCĂ COMANDAMENTULUI FORȚEI NAEW&C (@28+2)
ALBANIA		0.0837
BELGIA	3.3605	3.0709
BULGARIA		0.3260
CANADA		6.6027
CROAȚIA		0.2891
REPUBLICA CEHĂ	1.3385	1.2232
DANEMARCA	1.9852	1.8142
ESTONIA		0.1083
FRANȚA		(**)
GERMANIA	27.9145	25.5091
GRECIA	0.6141	0.5612
UNGARIA	0.8965	0.8192
ISLANDA		0.0519
ITALIA	7.2076	6.5865
LETONIA		0.1489
LITUANIA		0.2278
LUXEMBURG	0.1071	0.0978
MUNTENEGRU		0.0270
OLANDA	3.7184	3.3979
MACEDONIA DE NORD		0.0721
NORVEGIA	1.4479	1.3231
POLONIA	3.1901	2.9152

PORTUGALIA	0.6915	0.6320
ROMÂNIA	1.6746	1.5303
SLOVACIA		0.4677
SLOVENIA		0.2119
SPANIA	3.5985	3.2884
TURCIA	1.0547	0.9638
REGATUL UNIT		(**)(*)
SUA	41.2003	37.6501
TOTAL	100	100
(*) Regatul Unit va contribui pentru partea sa din costurile Comanamentului Forței cu o sumă forfetară anuală egală cu contribuția sa din 2015 în cadrul bugetul de comandă al comandamentului Forței NAEW&C. Suma forfetară trebuie ajustată anual în conformitate cu cifra de inflație convenită pentru Germania în ghidul bugetar anual al Comitetul de buget. Celelalte țări vor plăti apoi în funcție de cotele specificate mai sus. (**) În conformitate cu PO(2012)0050, fiecare țară va plăti contribuțiile în natură conform dispozițiilor curente.”		

TRADUCERE OFICIALĂ DIN LIMBA ENGLEZĂ

ȘEFUL DIRECȚIEI COOPERARE

INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL APĂRĂRII

Colonel

Vasile IONESCU